

Kollektivet

Seks hjemløse og et par hunde fandt sammen i et kollektiv – som et alternativ til såvel gadelivet som til herbergerne og den måde, de bliver mødt på der

13/2016

1. JULI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 14/2016, der udkommer den 12. august, er tirsdag den 2. august kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 15/2016 er den 23. august kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline til 14/2016 mandag den 1. august.

Redaktionen af 13/2016 er afsluttet den 23.6.2016

Abonnement

Abonnementspris 2016:
969,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 48,00 kr. + porto

Oplag

44.193 i perioden
1.7.14-30.6.15

Produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Helga Theilgaard

Medlem af:

KOMMENTAR

Vi må ikke bringe os i en situation, hvor muligheden for at komme ud blandt andre – at komme på ferie et par dage eller komme ud og nyde naturen – afhænger af, om du har penge eller ej

Ferie for alle

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: VIBEKE TOFT

Sommerferien står for døren. For de fleste af os er ferien et tiltrængt afbræk fra hverdagen. En pause, hvor vi kan slappe af og lade op, og også en mulighed for at få nye oplevelser. Mange bruger ferien på at rejse og få nye indtryk – besøger måske familie eller venner, som man ikke ser til dagligt. Det er livskvalitet. Men ikke alle i vores samfund kommer på ferie. Vi har set masser af eksempler på, at udviklingshæmmede med behov for socialpædagogisk støtte ikke kommer på ferie, endelige bare ud at nyde vejret – særligt efter at kommunerne fik indskærpet, at de skal overholde loven og ikke må kræve penge fra borgeren til at dække udgifterne til ledsageren.

Socialministeren har for nylig meldt ud, at der nu skal findes en løsning på ledsagerproblematikken og har derfor nedsat en arbejdsgruppe der bl.a. skal undersøge, om mennesker med handicap skal kunne tilkøbe ledsagelse for egne penge, hvis de ønsker det.

Det er positivt, at regeringen nu tager det her problem alvorligt. Og det er fornuftigt at få udarbejdet helt klare retningslinjer for, hvordan reglerne administreres, så der ikke opstår tvivl om kommunernes forpligtigelse til at tilbyde ledsagelse efter servicelovens bestemmelser, som det lyder i arbejdsgruppens opdrag. Det kan vi jo kun være glade for, for der har helt tydeligt hersket uklarhed og rod.

At tilkøbe ledsagelse for egne penge er en mulighed, man kan åbne for borgere, hvis det drejer sig om helt ekstraordinære ønsker, fx en tur til Australien. Dog er det de færreste i denne gruppe, der har penge i den kaliber, så det er et noget tænkt eksempel. Problemet er til gengæld, hvis åbningen for brugerbetaling bliver en glidebane, hvor omfanget af selvbetaling udvikler sig til også at gælde de basale ydelser, vi som samfund har ansvar for er til stede. Så for os handler det om at sikre, at den enkelte fortsat får bevilget det, vedkommende efter en individuel vurdering har ret til via serviceloven.

De mennesker vi taler om, *skal* have mulighed for ferie, koncerter, besøg hos familie og venner, biografer og deltagelse i foreningslivet. Og ja – de er helt afhængige af den rigtige socialpædagogiske støtte og hjælp, og de er helt afhængige af, at det er en socialpædagog, de kender, og som kender dem. Vi må ikke bringe os i en situation, hvor muligheden for at komme ud blandt andre – at komme på ferie et par dage eller komme ud og nyde naturen – afhænger af, om du har penge eller ej. For så skaber vi en ulighed, som vi ikke kan være bekendt.

Vi glæder os til at se, hvad udvalget finder frem til, og bidrager naturligvis gerne i konstruktive løsninger på dette felt, så alle uanset handicap kan komme ud af huset en gang imellem med den socialpædagogiske ledsagelse, deres livssituation fordrer.

Rigtig god ferie!

INDHOLD

FOTO: HELGA THEILGAARD

04 UDSATTE

Gennem et par måneder tidligere på året boede seks hjemløse sammen i et kollektiv i en villa i Brønshøj, som de midlertidigt havde fået stillet til rådighed. De holdt selv styr på det hele – på det praktiske i hverdagen og på hinanden. De ville skabe et alternativ til såvel gadelivet som til værestederne og herbergerne og de regler og rammer, de mødte der, og til de velmenende socialarbejdere, som de føler behandler dem som 'pattebørn'. De vil faktisk gerne klare sig selv. Socialpædagogen besøgte kollektivet til en snak om, hvad det vil sige at være en ressourcestærk hjemløs og om styrken ved at være et kollektiv

04 De hjemløse kollektivister**10 FREMTIDEN**

Hvis et samfunds styrke skal måles på, hvordan det behandler de mest udsatte borgere – og på deres mulighed for at få så godt og værdigt et liv som muligt – så er socialpædagogers helhedsorienterede tilgange og relationskabende indsats uundværlige. Sådan lød det fra en kommunalpolitiker på Kreds Østjyllands tredje konference i forbindelse med forbundsstrategien 'Socialpædagogerne i fremtiden'. Og budskabet fra de mange socialpædagoger var klart: Slip os fri – og brug vores faglighed

10 Slip os fri – og brug vores faglighed**15 FOLKEMØDET**

Demens, vold på bosteder, anbragte børn og unge, social mobilitet og det rummelige arbejdsmarked er nogle af de emner, der blev diskuteret på årets folkemøde på Bornholm. Også i år deltog Socialpædagogerne for at sætte socialpolitik på dagsordenen – og kaste lys på nogle af de områder, der har betydning for både medlemmer og borgere

15 Socialpædagogerne på folkemødet**18** Ministermøde i krostuen**19** Når hjernen snyder**20 BESPARELSER**

Store nedskæringer i Odense

21 ØKONOMIAFTALER

Ud med omprioriteringsbidrag

22 SKOLEGANG

Den vigtigste læring sker i hjemmet

22 LÆSERBREV**23 SOCIALPOLITIK**

Vi skal vide, hvad der virker

25 UDDANNELSE

Benspænd for sporskifte

25 ARBEJDSMILJØ

Regional støtte til psykisk arbejdsmiljø

26 SYNSPUNKT

Det er ikke metoden, der forandrer noget...

UDSATTE

Vi er ressourcestærke, fordi vi fravælger herberger med en pædagogisk indstilling til os. Da vi landede i det her hus, var det fyldt op af frivillige unge mennesker, som gud hjælpe mig sagde: 'Så er det tid til at putte-nutte sove'. Jeg kan slet ikke have det

Malle, hjemløs og beboer i kollektivet

De hjemløse kollektivister

Gennem knap to måneder boede seks hjemløse tidligere på året i et kollektiv i Brønshøj som et alternativ til gadelivet, de etablerede væresteder og de tilknyttede socialarbejdere, som de er blevet trætte af at omgås. De ville noget andet

Af Birgitte Ellemann Höegh, redaktionen@sl.dk
Foto: Helga Theilgaard

På andendagen stod der en enlig mor til tre børn, som var tilknyttet projektet, med en dymomaskine og ville sætte mærkater på vores tandbørster. Hvad, mand! Der er kun to af os, der har hele vores tandsæt tilbage, så vi skal sgu nok finde ud af vores tandbørster. De skal på ingen måde komme her og sætte os ind i de rammer, de gerne selv vil bo i, fortæller Marlene Granild, som ønsker at blive kaldt for Malle, om begyndelsen i Kollektivet.

Tæt på vandtårnet i Brønshøj ligger en stor rød toetagers murermestervilla på en stille vej med masser af den slags huse. Her slog seks mennesker sig sidst på vinteren ned med tre hunde i en stueetage og kælder. Huset er stillet midlertidigt til rådighed af en advokat, mens det venter på at blive renoveret. Først med hjælp fra frivilligprojektet 'Tag over hovedet', siden – efter eget udtrykkelige ønske – på helt egen hånd (se tekstboks om kollektivets baggrund og korte historie).

De har to stuer *en suite*, et smalt køkken, hvor en gulvskrubbe holder opvaskemaskinelågen tæt, og fire tilstødende værelser samt sovemuligheder i kælderen. I de rammer har de seks hjemløse boet i halvanden måned, da Socialpædagogen kommer på besøg. Her er de stået op, har drukket morgenkaffe, taget rundt og solgt aviser for Hus Forbi

og er kommet hjem igen om aftenen og har spist mad sammen, spillet yatzy, drukket øl, snaps og kaffe og holdt husmøder om søndagen.

De er seks mennesker i alderen fra 30 til 50 år med hver deres vanskelige historie bag sig, som forgrener sig i alle mulige retninger af landet samt til Sverige og Norge, hvor de i perioder har sovet i alt fra skove, biler, både, læskure, en badekabine på Bellevue Strand, strøggader og buskadser til natherberg og forsorghjem.

Men de har også en hel del til fælles: De er hjemløse, og de er både trætte af at være udendørs og af de etablerede væresteder og velmenende socialarbejdere, som de føler behandler dem som 'pattebørn'. De vil faktisk gerne klare sig selv.

Det smukkeste navn

En vintertorsdag har de budt Socialpædagogen indenfor for at fortælle, hvad det er, de er utilfredse med, hvor de synes, socialarbejderne og 'systemet' fejler, hvilke tilbud de mangler, og om hvad de har tænkt sig at gøre nu, hvor de snart er nødt at flytte ud af huset. Hvor de er sat på gaden. Igen.

Inde i stuen sætter de sig alle sammen på felt-senge omkring et stort kvadratisk hvidt sofaborde, der er tætpakket med tomme Cocio'er, kaffekrus, cigaretpakker, lightergas, Hus Forbi-aviser, fyrfadslys og en hel bog om Christiania. På væggen, med huller fra den sidste lejers ophængte hylder og billeder, er en Hus Forbi-kalender som det eneste banket op. På feltsejlene ligger soveposer, fleece-tæpper og et par bamser. To hunde har skubbet sig ind mellem kollektivisterne, der har samlet sig for at fortælle.

Stemningen er lun og kærlig. Én kommer snaps i sin kaffe, en anden tænder en joint, ellers bliver der drukket sort kaffe og røget smøger. Det er næsten som at høre en kollektivgruppe fra '68 fortælle om lysten til et fællesskab: 'Dér, hvor du er svag, kan vi andre løfte dig op' osv. Der er gejst, fællesånd og fortællelyst, og de griner oprigtigt af

hinandens vittigheder og opfordrer hinanden til at fortælle gode historier. Som fx da den svenske fyr, Roberto, skal fortælle, hvad han hedder:

– Kan du ikke lige sige dit rigtige lange navn. Han har det smukkeste navn, siger Malle.

Og så siger Roberto med en stemme så blød som den fineste sortfodsskinke og med tre pløkker i munden:

– Roberto Daniel Almando Santio Släkt Börjes-son.

Alle griner og kommer med anerkendende tilråb.

– Jeg sagde det, Roberto. Du har det lækreste navn, mand. Du kan score damer på det navn, siger Malle og puster cigaretrøg ud af munden.

– Arr, han skal lige have ordnet gebisset først, men så er den også hjemme, siger John.

– Jeg skriver til tandlægen i dag. Vi skal have fat i Jørgen Lætgaard (hjemløsetandlægen hos 'Bisserne', red.), svarer Malle, som bruger en stor del af sin dag bag en computer, hvor hun bl.a. ordner alverdens ting og sager i foreningen 'Hjemløs til hjemløs', som hun har været med til at danne.

Man går ikke til grunde

Roberto sover i stuen, for han skal helst have mennesker omkring sig. De andre har hver deres

værelse. Simon og Røde Orm sover på liggeunderlag på gulvet. Sådan ligger de bedst, for en del af deres historie er også, at det faktisk er svært at komme indendørs, når man har boet i en længere periode på gaden.

Flere af dem har haft lejligheder i perioder. Dem har de måttet forlade af alle mulige årsager, men nogle gange alene fordi, det har været vanskeligt at kommet indendørs og være alene. Det kan de kompensere for her i fællesskabets navn.

De starter med at tale sig varme om kollektivets fordele. John først, for han er på vej ud ad døren sammen med Roberto. De skal ind og møde Johns søn, som han ikke har set længe, og så bagefter ud og sælge aviser.

– Vi kan ikke bare få en lejlighed, for det har vi ikke råd til. Derfor er den geniale idé et kollektiv for de ressourcestærke hjemløse, som kan finde ud af at samle sig i grupper. Så kommer det til at koste 2.000 kr. for hver til husleje, og samtidig er der nogen, der kan sparke dig i røven. Der er garanteret også én, der tager vasketøj med, nu man alligevel skal vaske. Der er nogen, der absolut ikke skal vaske op, for så bliver det ikke rent. De må så gøre noget andet, fortæller John.

– Det er faktisk den største gevinst ved at lave et kollektiv: Det, at man ikke går til grunde ved,

Vi kan ikke bare få en lejlighed, for det har vi ikke råd til. Derfor er den geniale idé et kollektiv for de ressourcestærke hjemløse

John, hjemløs og beboer i kollektivet

Sådan et sted som på Sundholm må man ikke have besøg efter klokken elleve. Hvorfor fanden må man ikke have besøg? Så sidder man dér en fredag aften. Det er da ikke et hjem! I mit hoved er det ikke meget anderledes end et åbent fængsel bortset fra, at du må have internet og telefon

Simon, hjemløs og beboer i kollektivet

at køkkenet sejler med bananfluer, og det hele stinker. Når man har været hjemme, så har man haft en eller to kammerater med sig, som man har drukket sig kanonstive med, og så ud på gaden igen. Det gør man ikke i et kollektiv. For seks mennesker kan ikke holde ud, at der er druk hver dag, siger han.

– En herbergplads koster mellem 25.000 og 50.000 kr. pr. person om måneden. Hvis vi nu fik de penge hver i stedet for, kunne vi jo købe et helt hus, supplerer Malle.

– Mange af de herberger, der er i dag, er på sin vis virksomheder, hvor de faktisk tjener penge på, at du er der, mener Simon.

Mød mennesket

Kollektivistene lægger ikke skjult på, at de er trætte af forholdene på herbergerne – af flere grunde:

– Bor man på herbergerne, så er der fuld af blod på toiletterne om morgenen, og der er altid så mange mennesker. Så man vælger hellere en varm bænk, siger Roberto.

– Når man som hjemløs kommer ind på et herberg, er der en række direktiver, man skal

overholde. Så må du ikke ryge, drikke eller være påvirket på dit værelse. Du skal være i seng før midnat. Dørene skal være låst, og du må ikke gå ud og ryge før kl. seks om morgenen igen. Hvis man er et par, er der besøgstider. Selvstændigheden bliver pillet af dig, lige så snart du træder ind på et herberg. Flonk! Så er du en baby. 'Nu skal vi satme sørge for, at du spiser, når vi siger det, går i bad og vasker tøj på bestemte tidspunkter'. Man stripper hjemløse for alt, hvad man kan. Jeg ved ikke, om det er uddannelsen, der er forkert, eller om det er systemet. Min indgangsvinkel til andre mennesker, er: Mød mennesket, der hvor det er, og tag den derfra, siger Malle.

Og det synes I ikke, at socialhjælperne gør?

– Nej, det synes jeg ikke. Mange gange laver de et overgreb på folk, mener Malle.

– De kommer op på dit værelse med sådan en seddel, hvor de krydses af, om du har redt din seng, har tømt din skraldespand og ser, om der er aske på bordet. Sådan oplevede jeg det i Hillerød-gade (herberg i København, red.). Jeg boede der i seks uger og fik karantæne, fordi jeg brokkede mig over en ung dame, som stod og krydsede af og registrerede, at jeg havde tabt noget hundemad på gulvet og ikke redt min seng. 'Bang!', sagde det, og så måtte jeg ikke komme oppe på mit værelse i en hel måned, men bare betale husleje og sove nede i natcaféen, fortæller Røde Orm

Røde Orm, du har jo været rigtig mange steder; på herberger, forsorgshjem og sovet på gaden. Alt muligt. Hvad er det, du grundlæggende synes, de gør forkert?

– De pylrer for meget, siger Røde Orm – og bliver suppleret af Simon:

– Sådan et sted som på Sundholm (herberg i København, red.) må man ikke have besøg efter kl. 23. Hvorfor fanden må man ikke have besøg? Så sidder man dér en fredag aften. Det er da ikke et hjem! I mit hoved er det ikke meget anderledes end et åbent fængsel bortset fra, at du må have internet og telefon.

Synes I egentlig ikke, at det er godt, at der findes herberger?

– Jo, men jeg synes, det er sat forkert op. Jeg har kun boet på herberg en gang i Sønderjylland. Og det var en privat virksomhed. Så de var da slet ikke interesseret i, at jeg kom ud af deres system, for der er jo en stor arbejdsstyrke, der skal bestå. Sådan én som mig, der kommer fra en kernefamili-

Historien om kollektivet kort fortalt

I begyndelsen af januar reagerede en gruppe mennesker på journalist Signe Wennebergs statusopdatering på Facebook, hvor hun bl.a. skrev: 'Kan vi som samfund ikke beslutte at holde en skole (sportshal + varme brusebade) i hvert sogn åben for de hjemløse, så de ikke fryser ihjel?'. Med frivillig arbejdskraft fik de etableret først et nødhjælpshjem i Tingbjerg og efterfølgende en række alternative overnatningssteder i København og omegn. Den nystartede gruppe kaldte sig for 'Tag over hovedet' med frivilligkoordinator Anette Thaulow i front.

En advokat, som havde et hus i Brønshøj, der stod tomt i tre måneder, inden det skulle renoveres, hørte om gruppen og tilbød, at der kunne flytte nogle mennesker ind her midlertidigt. Malle, som har været med til at starte foreningen 'Hjemløs til hjemløs', der bringer mad og tøj ud til andre hjemløse, og selv har været hjemløs i de sidste tre år, overnattede på et af de midlertidige væresteder og skyndte sig at skrive til Anette Thaulow, da hun hørte om villaen. Hun og en række andre hjemløse var meget interesserede. Inden de fik set sig om, rykkede hun og syv andre hjemløse ind i villaen, der blev udstyret med feltsenge, sofabord, spisebord, dyner, sengetøj, tæpper og mad.

Men fordi håndværkerne var parat tidligere end beregnet, blev det kun til to måneders husly, og de seks tilbageværende beboere måtte finde et nyt sted at være.

lie, jeg har aldrig haft en pædagog, der har holdt mig i hånden under min opvækst. Hvorfor skal jeg så have det, når jeg er 24 år? Det er jeg da slet ikke interesseret i, siger Simon.

Hvad mener I med, at I er ressourcestærke?

– Vi er ressourcestærke, fordi vi fravælger herberger med en pædagogisk indstilling til os. Da vi landede i det her hus, var det fyldt op af frivillige unge mennesker, som gud hjælpe mig sagde: 'Så er det tid til at putte-nutte sove'. Jeg kan slet ikke have det. Der var vagtplan herude. Så efter tre dage fik vi dem omsider ud af hytten og forklaret, at vi godt kunne klare os selv, fortæller Malle.

– Putte-nutte sove, det sagde hun fandeme, siger Røde Orm.

John og Roberto tager afsted for at nå deres aftale med Johns søn.

– Du hilser sønnen, ikke, siger Røde Orm med albuerne hvilende på hvert knæ, mens han kigger ned i jorden og giver sin hund, Lullu, et klap. Han har lige været ude og lave kaffe, som han tilbyder journalisten og fotografen.

Hvis man tænker på socialarbejderne som enkelt-personer, som er der for jer på en vagt, hvad er det så for nogle mennesker, I møder?

– Det er vidt forskelligt. Der er nogen af dem, der er ildsjæle, og så er der andre, der er totalt udbrændte. Jeg var ude og holde foredrag for de studerende, der læser til socialrådgivere, og de var rigtig glade at se på, og så sagde jeg: 'I skal huske

at kigge på jeres sidemand og se hvor glade, I er i dag, og det skal I sgu også huske om ti år, hvor I har været i arbejde. For I er i gang med at tage en uddannelse, hvor I i gennemsnittet kun bliver i ni år', fortæller Simon.

Hvorfor tror I, at det er sådan?

– Det er da fordi, det er et lortearbejds miljø. Hvis du er i gang med at tage en uddannelse, fordi du gerne vil hjælpe folk, og du så ikke får lov til at hjælpe folk, så bliver man da udbrændt. Det er heller ikke for sjov, at de er nogen af dem, der har flest sygedage, mener Simon.

– Det er jo rigtig svært i sig selv at tage vare på andre mennesker, uanset hvilken uddannelse du har. Vi mangler et sted, hvor man bygger mennesker op i stedet for at pille dem ned. Fejlen er, at man hele tiden påpeger de dårlige egenskaber hos hinanden. Det er også noget med støtte og opbakning. Jeg har lagt mærke til, at folk taber lidt af deres egen identitet ude på gaden. Og når de så kommer inden døre, aner de ikke, hvad det er, man skal gøre. Altså, huske at vaske hænder, før man går i køleskabet – alle de helt basale ting. Jeg har kun været på gaden i tre år. Jeg er gaderamt, siger Malle.

Hvad er jeres råd til en god socialpædagog?

– Smider du dem på kursus, er det spild af penge. De skal være mere menneskelige og lytte til hver enkelt. De skal lade være med at tage det som et arbejde, hvor de bare skal have tiden til at gå –

Selvstændigheden bliver pillet af dig, lige så snart du træder ind på et herberg. Flonk! Så er du en baby

Malle, hjemløs og beboer i kollektivet

De skal lade være med at tage det som et arbejde, hvor de bare skal have tiden til at gå – 'Så, nu er der rygepause, og så ... nu skal jeg hjem'. Spørg hver enkelt menneske, hvad har det lyst til

Røde Orm, hjemløs og beboer i kollektivet

'Så, nu er der rygepause, og så ... nu skal jeg hjem'. Spørg hver enkelt menneske, hvad har det lyst til, siger Røde Orm.

– De må aldrig glemme det enkelte menneske, siger Simon.

Men jeg tænker, at de vil sige: 'Ja, men det har vi da så sandelig også lært i vores uddannelse'...

– Det ved jeg ikke. Jeg har selv taget grundforløbet som social- og sundhedshjælper, men da jeg var i praktik på et plejehjem, skulle jeg i hvert fald aldrig nogen sinde være det, for dér glemte man, at de ældre også var mennesker. Der var de bare en stregkode på døren. Og så havde man 16 minutter til at gøre rent, og om der så sad en, der var ked af det og havde behov for at snakke, så gik

man ind ved siden af, når tiden var gået. Det kan man jo ikke, siger Simon.

– Jeg tror, at det største problem med socialpædagoger er, at de er låst fast i alle mulige love og regler ligegyldigt hvad, de prøver at gøre. De ville gerne hjælpe, men de må ikke. Går man uden om systemet, får man sparket. Jeg prøvede det selv med en socialpædagog, der fik mig i afrusning gennem Blå Kors, og det blev hun fyret for, fortæller Jim.

Alle griner højlydt. Der er en hund, der skubber Malle ned ad den rundskårede lænestol, hun sidder i, og så bliver der grinet endnu mere, inden Malle fortsætter snakken:

– Når man har med os hjemløse, skæve eksistenser at gøre, så er der jo noget galt med os et eller andet sted. Uanset hvor ressourcestærke og dygtige man tror, vi er, så fungerer vi sgu ikke som de normale mennesker. Vi er runde mennesker, der ikke passer ned i en firkantet kasse. Jeg har det rigtigt stramt med folk med kasketter på. Så hvis jeg skal have et nærværende møde med en socialpædagog, så skal personen fortælle mig, hvem hun er, hvad hendes formål er med mig, og spørge ind til hvem jeg er, og hvad jeg ønsker af hende. Så kan vi samarbejde, siger Malle.

Har du aldrig mødt sådan et menneske?

– Nej, jeg har kun mødt overgreb. Jeg har været i systemet, siden jeg var 13 år gammel. Jeg fik min første bistandscheck i Wildersgade, fordi min mor havde drukket hele huslejen op. Da var jeg oppe en gang om ugen og hente checks, så jeg kunne købe mad til mine søskende. Jeg har flere uddannelser bag mig, men jeg har kun været på arbejdsmarkedet to år ad gangen, så kan jeg ikke rumme det længere. Så føler jeg, at de andre sidder fast og bliver for dumme. Jeg har borderline, og hvis jeg ikke føler, at det, der sker, er rigtigt, går det galt for mig, og så kan jeg ikke være der.

Simon, du kommer i Væksthuset (en socialøkonomisk virksomhed med ekspertise i arbejdet med udsatte ledige, red.), hvordan er det?

– De er søde nok, men jeg kommer der kun, fordi jeg skal – min kontaktperson er skide sød.

Kan hun hjælpe dig?

– Det tror jeg ikke. Jeg er heller ikke interesseret i det. Hvad skal hun hjælpe mig med? Hun er jo ikke en magiker. Ha, ha.

Men hun er jo til stede for et eller andet for dig?

– Jo, jo, hver gang jeg kommer, spørger hun om noget nyt, og så finder hun ud af det til næste

Om de seks beboere

Parret Marlene Granild og John Tase Reincke, og deres hund MJ, har været hjemløse snart tre år. De har været inden døre i lejligheder i tre måneder ad gangen, men uden lejekontrakt og blev sat på gaden, fordi deres udlejer havde udlejet lejligheden ulovligt til dem. Siden har de sovet i en båd i Fredens Ark på Christiania, i et telt og hos Marlenes forældre. John Tase Reincke er uddannet tømrer og lever af at sælge Hus Forbi sammen med vennen Roberto. Marlene Granild (Malle) er uddannet sosu-hjælper og sterilassistent og har pakket operationsudstyr og været tjener gennem 15 år. Hun har også en uddannelse som jazzdanser, men har nu gigt i hele kroppen. I 2001 fik hun en arbejdsskade og blev rygopereret. I dag mener hun ikke, at det er realistisk, at hun kommer ud på det almindelige arbejdsmarked længere.

Roberto Börjesson kommer fra Barcelona og har en svensk mor. Han har været på gaden i ti år og boet på Christiania i perioder.

Røde Orm, som egentlig hedder Peter Dahlstrand, har tidligere arbejdet som dyrepasser i Tvinds minizoo Christianshede Zoo. Han har hunden Lullu og har boet udendørs med sin barnevogn gennem hele sit voksenliv – med korte afbræk, bl.a. da han fik sin søn og boede på en bondegård i Mullerup. Siden har han haft en lejlighed i Lundtoftegade på Nørrebro.

Simon Nielsen har boet på gaden i de sidste to år, med et kort ophold inden dørs i tre måneder. Han har arbejdet som erhvervsfisker gennem mange år, men blev kørt ned af en bil i 2011, blev opereret og har på grund af følgerne ikke kunnet bruge sin uddannelse som erhvervsfisker siden.

Jim Flåten er nordmand og gift med en præst i Norge, som i flere omgange er kommet ned til København og har hentet ham hjem. Han har stadig en adresse i Norge, men har været på gaden i Danmark gennem de sidste 12 år. På et tidspunkt havde han en lejlighed på Nørrebro. Han har hunden Zeb med sig.

gang. Hun har fx fundet en masse højskoler. Hvis jeg skal videre i mit liv, så bliver jeg også nødt til at tænke i andre interesser end alkohol. Det koster så bare 80.000 kr., og det har jeg ikke. Og så er vi i gang med at søge nogle steder, fortæller Simon.

Røde Orm, har du mødt ildsjæle og pædagoger, der kan tænke i andet end kasser?

– Du har mødt mig, bryder Malle ind.

– Ja, I har fundet min familie fx. Jeg har ikke set min familie i 18 år, og I har fundet min mor og lillebror. Jeg troede, min lillebror var død. Så nu går jeg og tager mig sammen til at se dem. Men jeg går jo ikke engang til møder eller noget på kommunen. Indimellem kommer der bare nogen på gaden, og så skriver jeg under på et eller andet, siger Røde Orm.

Hvor kommer de fra?

– Fra Hjemløseenheden i København Kommune – en der hedder Jakob.

– Han er vel en ildsjæl. Ham har jeg hørt om flere gange. Jeg kender René fra SAND (de hjemløses landsorganisation, red.), han er så ikke socialpædagog, men socialrådgiver, han er eddermane en ildsjæl. Men det er også fordi, han har valgt at arbejde på den måde. René passer jo ikke ind i de rammer, der ellers er, siger Simon.

– ... og så er der Simon fra Klippen (Kontaktcenter Klippen, der bl.a. har et kørselsteam, som opsøger misbrugere og hjemløse på deres opholdssteder, red.). Han gør fandeme en forskel. Hver uge kommer han rundt med kaffe, sandwich og kakao og går lige ind og køber hundeguf til hundene og får tjekket op på, hvor mange hunde der er. Man fornemmer, at han gør det på egen basis, og han er et rigtigt menneske. Han overholder de aftaler, han laver med de hjemløse. Han er ikke dømmende og kritisk, men spørger ind til, hvem vi er. Han er bare et dejligt menneske, med åbent sind, nærvær og respekt, fortæller Malle.

Og så til sidst: Nu har I har været her en måned sidst. Der er jo i begyndelsen altid spejderånd og noget hyggeligt, stærk og bekræftende ved at være sammen om noget på en ny måde. For pludselig

gør man noget andet i et fællesskab. Men hånden på hjertet: Er det her realistisk for jer, som på mange måder ikke vil være i en ramme, hvor der er nogle andre mennesker, der skal sætte en dagsorden?

– Ja, det er det eneste rigtige for mig, siger Simon.

– Jeg tror faktisk, at det er det eneste rigtige for den her gruppe, mener Malle.

Hvad er faremomenterne ved det her fællesskab?

– Jeg synes egentlig ikke, at der er nogen, mener Simon.

– Vi bliver stærkere og får mere styr på os selv og hinanden, siger Malle.

– Vi bliver rystet bedre sammen, påpeger Røde Orm.

– Det er jo også derfor, vi har de her møder, som kan tage fat, hvis vi går og brygger på et eller andet, for så får du en eksplosion, siger Jim.

– Men vi har også den dér regel med, at hvis man har en dårlig dag, så må man ikke ødelægge det for de andre, så må man gå en tur eller lægge sig ind på sit værelse, fortæller Simon.

– ... og holde sig for sig selv, siger Røde Orm

– Men jeg synes generelt ikke, at der har været nogle dage med vilde tømmermænd, siger Jim.

– Men vi har da været oppe at skændes nogle dage. Det er jo klart, vi er jo i den dér introfase, siger Simon.

Hvad laver I egentlig, når der ikke er journalister og fotografer i huset?

– Vi støvsuger og vasker op, lyder det prompte svar fra Røde Orm.

Alle griner igen og begynder at pakke sammen. Flere skal ud og sælge aviser, og Malle har i løbet af et splitsekund smurt to fade med ostemadder – så er der noget at stå imod med i de kommende timer.

Om fire dage skal de være ude af huset. Der er tikket tilbud ind på Facebook om huse, de kan leje, og som de skal ud og se i weekenden. Men de tror ikke rigtigt på det, for huslejen har været for billig.

I værste fald står de på gaden igen med deres barnevogne, rygsække og soveposer. Men de har prøvet at stå i værre situationer. Så de tager det med stoisk ro. ■

Jeg tror, at det største problem med socialpædagoger er, at de er låst fast i alle mulige love og regler ligegyldigt hvad, de prøver at gøre

Jim, hjemløs og beboer i kollektivet

FREMTIDEN

Vi har al mulig grund til at være stolte af vores arbejde, for vi er med til at gøre en forskel i livet for de mennesker, vi arbejder med. Det er der masser af dokumentation for
Deltager på konferencen

Slip os fri – og brug vores faglighed

Socialpædagoger vil gerne bruge deres faglighed til at bidrage til videreudviklingen af velfærdssamfundet – hvis politikerne tør slippe dem fri. Det var et af budskaberne på Kreds Østjyllands tredje konference om 'Socialpædagogerne i fremtiden'

Af Steen Kabel, redaktionen@sl.dk
Illustration: Peter Hermann

Stol på os. Brug vores faglige kompetencer. Slip os fri og giv os friheden til at skabe nye innovative løsninger på de store udfordringer, vi står med ude i kommunerne på det socialpædagogiske område.

Sådan lød opfordringen fra scenariet 'Tillid til fagligheden' i den Open Space-proces, der var omdrejningspunktet i Kreds Østjyllands tredje konference i forbindelse med forbundsstrategien 'Socialpædagogerne i fremtiden'. Den blev holdt i Horsens i foråret, og her var 150 medlemmer samlet for at kigge i krystalkuglen og sammen komme med deres bud på, hvor socialpædagogikken skal bevæge sig hen i fremtiden.

Deltagerne i scenariet ønskede sig, at politikere og kommunale ledere i højere grad ser socialpædagogerne som medspillere og medudviklere af velfærdssamfundet: Socialpædagoger er kompetente fagpersoner, der har en stor viden og erfaring på det socialpædagogiske område. Og de vil gerne bidrage til videreudvikling og modernisering af den socialpædagogiske indsats i et tæt samspil med de borgere, de arbejder med, lød det fra deltagerne.

Derfor ville det være godt, hvis politikerne slipper de snærende bånd og den centrale styring og viser, at de har en tro på og tillid til, at social-

pædagogerne kan skabe nye kreative løsninger på de store udfordringer, som kommunerne står med på området – hvis de får friheden til det.

Fantastisk engagement og energi

Inden Open Space-processen gik i gang havde kredsformand Gert Landergren Due indledt konferencen med at fremhæve betydningen af den rolle, de 15 ambassadører for projektet i den sydlige del af kredsen har haft i udviklingen af konceptet.

– Vi har en klar vision om, at 'Socialpædagogerne i fremtiden' skal være anledning til, at vi når længere ud til medlemmerne. Særligt i forhold til det faglige perspektiv synes vi, at det har været væsentligt at inddrage de medlemmer, der normalt ikke er tæt på kredsen. På den måde kommer vi både et skridt længere ud og dybere ind i den faglige virkelighed.

– Vi er derfor glade for, at 15 medlemmer fra de deltagende kommuner sagde ja til at være ambassadører for projektet. Jeres rolle har været at være med til at planlægge og designe dagen. Og sagt helt stille – så har vi ikke fortrudt det valg. I er mødt op med et fantastisk engagement og en god energi, sagde kredsformanden.

Dagen var derefter et mix af faglige oplæg, diskussioner med salen, politisk paneldebat og så den her Open Space-proces, hvor deltagerne selv var med til at definere otte temaer, som de så efterfølgende diskuterede ved at cirkulere rundt mellem de otte scenarier.

Hjælper til liv

Et andet af scenarierne gik på, at socialpædagoger har en positiv indflydelse på andre menneskers liv. Det ligger i hele den socialpædagogiske kernefaglighed, hvor der er fokus på den gode relation, ligeværdighed og sammenhæng i borgernes liv.

Det blev pointeret i diskussionen, at socialpædagoger er forudsætningen for, at der bliver etableret en helhedsorienteret indsats i forhold til

borgerne, fordi det ofte er dem, der har overblikket over borgernes liv.

– Vi arbejder målrettet på at opbygge en tæt relation til borgerne, fordi vi er de mest betydningsfulde personer i forhold til at støtte dem i at få deres liv til at fungere bedre. Vi hjælper dem med at skabe relationer og indgå i fællesskaber, når der er behov for det. Og vi trækker os tilbage, når det er hensigtsmæssigt, sagde en af deltagerne.

En anden deltager udtrykte det på denne måde:

– Som socialpædagoger har vi også en væsentlig opgave med at sætte de forskellige fagligheder i spil og binde dem sammen på tværs af indsatserne, så borgerne oplever en sammenhæng i deres hverdag. Den sammenhængende indsats styrker deres muligheder for, at de bedre kan magte deres eget liv. Og det at kunne magte eget liv er helt afgørende i forhold til deres oplevelse af autonomi, ligeværdighed og livskvalitet.

Når socialpædagoger intervenserer med borgerne og skaber en relation, er det en proces, der ofte foregår over en længere periode. Man kan ikke bare komme som socialpædagog og tro, at man kan invadere et andet menneskes liv og så skabe en god og betydningsfuld relation fra begyndelsen. Det er noget, man gør sig fortjent til ved at bruge sin faglighed og udvise en empatisk tilgang til relationen.

Hovedbudskabet fra dette scenarie var derfor, at socialpædagoger hjælper til liv – men det tager tid.

Faglig stolthed, kritik og selvkritik

I et tredje scenarie var temaet: 'Hvordan får vi tydeliggjort vores faglighed?'

Her kredsede diskussionen sig omkring synlighed og stolthed. Der var bred enighed om, at socialpædagoger skal være bedre til at forklare, hvad den socialpædagogiske kernefaglighed består

Vi skal have gjort op med dokumentationstyranniet og gentænke, hvordan vi kan udvikle nye dokumentationsformer, som har et fremadrettet udviklingsperspektiv frem for et bagudrettet kontrolperspektiv

Deltager på konferencen

af, så andre også forstår det. Det er vigtigt både i forhold til den politiske verden og i det tværfaglige samarbejde, som er en stor del af virkeligheden for mange socialpædagoger.

Under debatten kom der synspunkter frem som: 'Vi skal tro på os selv', 'vi skal være bevidste om vores styrker', 'vi skal være stolte af vores fag og faglighed' – og som én af deltagerne sagde:

– Vi har al mulig grund til at være stolte af vores arbejde, for vi er med til at gøre en forskel i livet for de mennesker, vi arbejder med. Det er der masser af dokumentation for.

Men flere af deltagerne pegede på, at man ikke må blive for selvglade og selvtilstrækkelige. En udtrykte det på denne måde:

– Vi skal også være åbne for kritik, når vi ikke slår til. Det gælder både den kritik, som borgere og pårørende kommer med. Og det gælder den kritik, som politikere, videnspersoner, meningsdannere og medierne udtrykker. Vi skal ikke møde kritik-

ken med en automatik, hvor vi enten afviser den eller går i selvforsvar. Det er der ingen læring og udvikling i.

Det fik en anden deltager til at sige:

– Vi skal til gengæld ikke bare bøje nakken og løbe efter kritikken. Vi skal møde kritikken med åbenhed og nysgerrighed. Vi skal turde se indad og analysere, om der er noget, vi gør forkert. Om der er noget, vi kan gøre anderledes. Det kan være indgangen til en faglig refleksion, som kan skabe en større bevidsthed om vores måde at arbejde på.

På den måde var budskabet fra scenariet, at kritik og selvkritik kan være en drivkraft i udviklingen af faget – og det kan være med til at styrke den faglige stolthed.

Opgør med dokumentationstyranniet

Et fjerde senarie havde sat dokumentation på dagsorden. Her var der klar konsensus om, at der

Den faglige ild er blevet tændt

Socialpædagog og ambassadør Anne Stadager, Jobcentret, Horsens Kommune

Hvad har du fået ud af dagen?

– Jeg synes, det har været en fantastisk dag. Det er blevet meget tydeligere for mig, hvad vi kan som socialpædagoger. Og jeg er blevet mere bevidst om, hvad jeg har at byde ind med i forhold til mine kollegaer i vores tværfaglige samarbejde. Så jeg har armene helt oppe og føler, at min faglige ild er blevet tændt igen. Det er længe siden, at jeg har haft det på den måde.

Hvordan har det været at være ambassadør?

– Jeg må indrømme, at jeg ikke har været ret meget optaget af min fagforening. Jeg har bare været medlem og ikke rigtig gjort noget aktivt i den sammenhæng. Men det her projekt har givet

mig et helt andet billede af kredsen. Det har været helt fantastisk at møde de andre ambassadører og opleve det faglige engagement og den ildhu, der har præget hele forløbet.

– Vi er blevet hørt, lyttet til og inddraget i processen på en måde, som jeg slet ikke havde forventet på forhånd. Så jeg må sige, at jeg har fået et helt andet billede af min fagforening efter det her forløb.

Hvad tager du med hjem herfra?

– Jeg tager en masse faglige budskaber med hjem om, at vi som socialpædagoger kan være med til at styrke den tværfaglige indsats. Nu skal jeg hjem og arrangere vores opfølgingsdag sammen med min kollega og kredsen, så vi kan få spredt de budskaber ud til både kollegaerne og politikerne i kommunen. Det glæder jeg mig til. ■

er behov for at udvikle nye dokumentationsformer, der er mere brugbare i den daglige praksis.

En af deltagerne sagde:

– Vi skal have gjort op med dokumentationstyranni og gentænke, hvordan vi kan udvikle nye dokumentationsformer, som har et fremadrettet udviklingsperspektiv frem for et bagudrettet kontrolperspektiv.

Det fremgik af dialogen, at mange socialpædagoger har en oplevelse af, at de bruger meget tid på at dokumentere deres faglige arbejde i hverdagen. Men de har svært ved at se, hvad dokumentationen bliver brugt til. Det oplever de som en stor belastning i en tid, hvor der i forvejen er et stort pres på ressourcerne.

Derfor var deltagerne i scenariet enige om, at de gerne går ind i en konstruktiv dialog med deres ledere og politikerne om, hvordan de sammen kan udvikle nye dokumentationsformer, som har et lærings- og udviklingsperspektiv. Det kan eksempelvis være brug af video, billeder og borgernes egne fortællinger. Det vigtigste er, at det skal give mening og være noget, som både borgerne, medarbejderne og beslutningstagerne kan bruge

konstruktivt til at styrke kvaliteten af den faglige indsats i hverdagen.

Skaber følgeskab

Konferencen blev afsluttet med en paneldebat. Deltagerne i de enkelte scenarier havde formuleret et spørgsmål til de tre deltagere i panelet, som var rådmænd for Sociale Forhold og Beskæftigelse Thomas Medom (SF) fra Aarhus Kommune, Socialchef Hanne Nielsen fra Norddjurs Kommune og kredsformand Gert Landergren Due.

På spørgsmålet om, hvorfor deltagerne i panelet ansætter socialpædagoger i deres forvaltninger tog Thomas Medom ordet og svarede:

– I min verden måles et samfunds styrke på, hvordan vi behandler de mest udsatte borgere mulighed for at få så godt og værdigt et liv som muligt. Og her er det jeres helhedsorienterede tilgange og relationsskabende indsatser, som bedst kan støtte borgerne i at opnå det. Derfor har vi mange socialpædagoger ansat i Aarhus Kommune.

Socialchef Hanne Nielsen supplerede:

– For mig er en af jeres styrker som socialpædagoger, at I er gode til at skabe følgeskab med

For mig er en af jeres styrker som socialpædagoger, at I er gode til at skabe følgeskab med borgerne i deres hverdagsliv, så de får hjælp til selvhjælp

Hanne Nielsen, socialchef, Norddjurs Kommune

borgerne i deres hverdagsliv, så de får hjælp til selvhjælp. I bidrager med en helt særlig faglighed i det tværgående samarbejde omkring det at skabe sammenhæng i borgernes liv. Derfor er det vigtigt for mig at have socialpædagoger ansat.

Kredsformanden kunne i sagens natur ikke svare på, hvorfor de andre ansætter socialpædagoger. Men han kunne opfordre dem til at ansætte endnu flere.

– Jeg er meget optaget af, at vi får genindført et fagligt sprog som erstatning for det akademiske sprog, der har præget hele området de seneste mange år. Og at vi får skabt nogle organisationer, der spiller sammen, således at vi som socialpædagoger kan være med til at understøtte andre faggrupper i, at borgerne får den rigtige støtte og hjælp. Hvis vi bruger hinanden på den måde, så synes jeg, at vi er kommet et stort skridt videre – og så er der al mulig grund til at ansætte flere socialpædagoger i kommunerne.

New Public Management er på vej ud

Det affødte en diskussion om, hvorvidt hele New Public Management-tænkningen er død. Panelet mente, at det nok var for tidligt at erklære den tankegang for død, men de var enige om, at den er på vej ud af det offentlige system:

– Vi har gjort op med New Public Management-tanken, men vi må også sande, at det gør man ikke fra den ene dag til den anden. Vi har eksempelvis slået myndighedsafdelingen og socialafdelingen sammen. Her har vi skabt et fagligt forum, hvor der er et tæt samspil mellem sagsbehandlere og socialpædagoger med henblik på at bruge socialpædagogernes faglighed til at sikre, at sagsbehandlerne træffer de bedst mulige beslutninger. Det styrker fagligheden og skaber en bedre sammenhæng for borgerne, sagde Hanne Nielsen.

Og heller ikke Thomas Medom var parat til helt at afskrive New Public Management som styreform, men han var enig i, at det er vigtigt at flytte fokus fra det administrative niveau til det borgernære område.

– Vi skal begrænse styringen fra centralt hold og lægge mange flere opgaver ud til jer, der har den nære kontakt med borgerne. Jeg har fuld tillid til, at I har den faglighed, der skal til for at sikre, at borgerne bliver hjulpet bedst muligt. Derfor har vi også i de senere år haft mest fokus på, at nedskæringer i videst muligt omfang skal ske på det administrative felt frem for på det borgernære område.

Om panelet så har ret i, at New Public Management er på vej ud, det vil fremtiden vise. ■

Stolt af rollen som ambassadør

Socialpædagog og ambassadør Frank B. Petersen, Socialpsykiatrien, Hedensted Kommune

Hvad har du fået ud af dagen?

– Det er så svært at få tid og rum til at løfte sig op og snakke fag og faglighed i hverdagen. Det har vi gjort i dag, og det har været en rigtig god oplevelse. Jeg føler, at jeg har fået støvet min faglige hylde af – og har fået den fyldt op med en masse positive og konstruktive bud på, hvad vi som socialpædagoger har at byde på i forhold til fremtidens opgaver.

Howdan har det været at være ambassadør?

– Jeg må være ærlig at sige, at det har jeg faktisk været lidt stolt af. Det har været en rigtig

god proces, hvor vi har haft nogle intense diskussioner og gode meningsudvekslinger. Vi har ikke været enige om alting. Men det har kun gjort det endnu mere spændende. Og så har det været sjovt og lærerigt at skulle gøre noget konkret sammen med andre socialpædagoger, som jeg ikke kendte på forhånd.

Hvad tager du med hjem?

– Jeg skal have kontakten min tillidsrepræsentant, så vi kan få planlagt et møde, hvor politikerne fra kredsen kommer og diskuterer med kollegaerne og gerne nogle af byrådspolitikerne, hvis de har mod på at møde op. På den måde er vi ambassadører med til at bygge bro mellem kredsen og de lokale medlemmer. Det er jeg glad for at være medvirkende til. ■

FOLKEMØDET

Vi har fået et samfund med et konstant fokus på produktivitet og karakterræs, og det udgør en kæmpe barriere for det rummelige arbejdsmarked. For hvor er der plads til de mange mennesker, der skal have lidt ekstra hjælp og støtte?

Marie Sonne, næstformand, Socialpædagogerne

Socialpædagogerne på folkemødet

Demens, vold på bosteder, anbragte børn og unge, social mobilitet og det rummelige arbejdsmarked er nogle af de emner, Socialpædagogerne har sat til debat på årets folkemøde på Bornholm – tre dage med masser af socialpolitik på dagsordenen

Af Tina Løvbom Petersen

Foto: Kjeld Sandahl Skov

De står som perler på en stor, rækken af farverige telte, hvorfra der lyder en sand summen af snak – om emner lige fra alternativ energi og mønsterbrydere til tro, den danske model og økologisk mad. For sjette år i træk lægger Allinge areal til Folkemødet på Bornholm, hvor politikere, meningsmagere, lobbyister, mediefolk og ganske almindelige borgere over tre døgn samles om debat og dialog.

Også i år er Socialpædagogerne til stede på folkemødet for at sætte socialpolitik på dagsordenen – og sætte fokus på nogle af de områder, der har betydning for forbundets medlemmer og de borgere, de arbejder med.

Det første arrangement, Socialpædagogerne er vært for, finder sted umiddelbart efter den officielle åbning under en blafrende sejldug i gårdhaven på Pilekroen. Emnet er social mobilitet – og hvordan man skaber de bedste rammer for udsatte børn og unge. Som den første i debatpanelet tager 26-årige Cindy Petersen ordet og fortæller sin personlige historie om at være anbragt i en plejefamilie.

– Jeg blev anbragt, da jeg var fem måneder gammel, fordi mine biologiske forældre er psykisk syge. Og jeg har boet hos plejefamilien i 17 år. Men jeg har aldrig følt mig elsket hos dem – de tog mig mest som et job, de kunne tjene penge på, føler jeg, fortæller Cindy Petersen, som i dag er aktiv i Ungdommens Røde Kors og i gang med at uddanne sig som ingeniør.

Hun bekræfter, hvordan en af udfordringerne ved at være plejebarn er, at man aldrig rigtig bliver lyttet til.

– Hverken skolepsykologen eller nogle af de mange andre voksne myndighedspersoner, jeg har mødt i min barndom, har reelt interesseret sig for, hvad jeg sagde, og hvad jeg følte. At jeg har klaret mig så godt, som jeg har, og nu er i gang med at uddanne mig, det er kun min egen fortjeneste. Jeg har haft nogle gode fritidsinteresser og fundet et godt netværk, men jeg føler aldrig, at jeg har fået nogen hjælp fra systemet.

Et rum hvor de unge kan få luft

Cindy Petersens historie går lige i hjertet hos både formand for Børnerådet, Per Larsen, og formand for Socialpædagogerne, Benny Andersen, som sidder i debatpanelet sammen med Cindy Petersen. ➔

Vi skal være grænsesættende – ikke grænseløse. For hvis de mange afbrydelser og uforudsete opgaver slider for meget på den enkelte leder, kan det hurtigt forplante sig ned i organisationen med manglende rammesætning og tillid som resultatet

Helle Riis, formand Socialpædagogernes sektion for ledere og mellemledere

– Hvis vi skal have færre Cindy'er i vores samfund, så bliver vi nødt til at få noget mere menneskelighed ind i de her sager. Det må ikke blive sådan, at en udsat borger skal rende fra kontor til kontor og person til person – lad os i stedet organisere indsatsen, så de rette fagpersoner kommer til familien, og så de følger familien og ikke mindst plejebørnene tæt i hele forløbet, lyder det fra Per Larsen, som opfordrer regeringen til at komme op på dupperne.

– Løsningen er en tidlig indsats, hvis vi skal hjælpe de her udsatte børn og unge, så det er bare med at komme i gang. Og så skal vi sikre, at overgangen fra ét system til et andet er lidt mindre håbløs end det, Cindys historie vidner om.

Også Benny Andersen udtrykker bekymring over, hvordan Cindy Petersen har oplevet aldrig at blive hørt i sit forløb.

– Historien viser os, at vi skal være meget opmærksomme på børnesamtalerne, for noget tyder på, at de ikke altid virker efter hensigten. Det er så vigtigt for de her udsatte børn og unge, at de har et rum, hvor de kan komme ud med deres tanker, drømme og visioner, og hvor de kan få lov til at sætte ord på de udfordringer, de oplever. Og i det rum skal de rette fagfolk være til stede – og de skal lytte til de unge, siger Benny Andersen.

Rummelighed på kæmpestranden

'Kom og få et gratis kram af en hjemløs – vi er også mennesker', lyder det med smil i stemmen fra en Hus Forbi-sælger, der også har fundet vej til Allinge og ihærdigt forsøger at bevæge sig igennem folkemængden i det område af Folkemødet, der kaldes kæmpestranden. Det er her, størstedelen af de mange organisationer inden for det sociale område holder til – og her afholdes masser af intense debatter om bl.a. psykisk syge, handicappede, flygtninge og andre af samfundet socialt udsatte.

I Børnehjælpsdagens telt er der kø foran et gitter fyldt med en lang række små plexiglasskilte, hvorpå bl.a. anbragte børn med tusch har skrevet eksempler på deres ønsker, håb og drømme.

'Min drøm er, at alle anbragte unge får en tro på sig selv, så de bli'r den stærkeste udgave af sig selv', 'Jeg vil bo med min mor' og 'Husk at kramme' står der bl.a.

Lidt længere nede af stien, der snor sig gennem kæmpestranden, holder Bruger-Hjælper Formidlingen til, og i deres telt bliver det rummelige arbejdsmarked sat til debat med deltagelse af bl.a. Socialpædagogernes næstformand Marie Sonne.

– Vi har fået et samfund med et konstant fokus på produktivitet og karaktærræs, og det udgør en kæmpe barriere for det rummelige arbejdsmarked. For hvor er der plads til de mange mennesker, der skal have lidt ekstra hjælp og støtte – dem som ikke kan ræse derudaf, være produktive og arbejde på fuld tid? Vi bliver nødt til at se på de udfordringer, der er for både udviklingshæmmede og sindslidende i forhold til adgang til og fastholdelse på arbejdsmarkedet, siger hun.

Vi ser på hele personen

I panelet er der også indspark fra politisk hold i form af både en borgmester og en folketingspolitiker, ligesom også LEV og SIND er repræsenteret. Arrangementet er skruet sammen som en stafet, hvor deltagerne først kommer med et lille oplæg – og derefter sender stafetten videre til sidemanden med et spørgsmål.

Marie Sonne får således stafetten og et spørgsmål fra Bent Bøgsted (DF), der er formand for Folketingets Beskæftigelsesudvalg og gerne vil vide, hvordan socialpædagoger kan være med til at gøre personer med udfordringer klar til arbejdsmarkedet.

– Som socialpædagoger har vi en position, der på mange måder er mere neutral, for borgerne ser ikke på os som en myndighed. Vi er dem, der ser på hele personen og laver en slags 360 graders vurdering af den enkelte borger, hvor vi både kigger på vedkommendes ressourcer, stærke og svage sider, bolig- og uddannelsesforhold og netværk – og det er nødvendigt at få det hele med, hvis man skal afklare, hvad der skal til for at gøre den enkelte i stand til at klare sig på arbejdsmarkedet, lyder svaret fra Marie Sonne.

Grænseløs ledelse

Tidligt fredag morgen, mens Allinge så småt er ved at vågne, lokker programmet med både naturpolitisk morgenløb, højskolesang, morgengymnastik og morgenritualer med udvalgte folketingspolitikere. Selvom vejret driller, og solen er lidt

Tal på Folkemødet

- I år var sjette år, Folkemødet blev afholdt på Bornholm – og lørdag den 18. juni satte Folkemødet besøgsrekord, da 40.000 mennesker lagde vejen forbi den politiske festival i Allinge.
- På Folkemødet i år var der 8.600 kvadratmeter telt fordel på 195 telte, 24 mødesteder, 854 arrangører af events – og 2.951 registrerede events.
- Mere end 140 politikere – heriblandt 21 borgmestre – og 685 akkrediterede journalister har deltaget i Folkemødet 2016, hvor der i øvrigt var flis nok til at dække halvdelen af de bornholmske veje.

længe om at stå op, bliver der hurtigt trængsel i de små gader og stræder – for folk vil mødes ansigt til ansigt, de vil i dialog med hinanden, blive klogere og skabe nye netværk og alliancer.

I Folkets Hus midt i byen bliver der dækket op til en snak om grænseløs ledelse – og i panelet deltagere bl.a. Helle Riis, som er formand for Socialpædagogernes sektion for ledere og mellemledere.

Til daglig er hun viceformand hos Autisme-center Storstrøm – og hun kender alt til udfordringen med, at en leder ofte forventes altid at stå til rådighed – og at tid er en vigtig faktor.

– Som leder af en døgninstitution er man på 24 timer i døgnet, og mange forventer, at jeg svarer på mail med det samme – også om natten. Men der er jo en stor risiko for, at man på den måde bliver suget ind i sit arbejde og ender med at blive både udmattet og stresset, hvis ikke man som leder tager magten tilbage og sætter sig i det grænseløse førersæde, siger Helle Riis, som opfordrer til, at man som leder starter med selv at sætte grænser.

– Man kan fx holde op med selv at sende mails til medarbejderne kl. to om natten, og man kan øve sig i at sige stop – jeg er faktisk lige i gang med noget andet. Vi skal være grænsesættende – ikke grænseløse. For hvis de mange afbrydelser og uforudsete opgaver slider for meget på den enkelte leder, kan det hurtigt forplante sig ned i organisationen med manglende rammesætning og tillid som resultatet.

Tid til at sætte det lange lys på

Et af de yderst aktuelle emner, der også har fundet vej til debatjunglen på Bornholm, er vold på bosteder. Under overskriften 'Det skal være trygt at bo og arbejde på et bosted' bliver der sat fokus på, hvad der skal til for at gøre bostederne til trygge arbejdspladser og undgå, at medarbejderne kommer til skade.

Baggrunden er ifølge debatarrangøren LOS – de private sociale tilbud, at statistikken siger, at der hvert år i gennemsnit bliver dræbt en medarbejder på et af landets bosteder – og at der derfor er behov for at gøre noget, så det bliver trygt at gå på arbejde også på bostederne.

I panelet er bl.a. direktør i LOS Michael Graatang, som efterlyser et bedre samarbejde mellem bostederne og psykiatrien.

– Vi mærker en stadig mere presset psykiatri, hvor indlæggelserne er alt for korte, og beboerne ikke får den hjælp, de har brug for i det psykiatriske system. Det er ikke sjældent, at vi ser én dags indlæggelse og så ud igen eller en blank afvisning. Og det skaber utryghed for både borgerne og medarbejderne på landets bosteder, lyder det fra Michael Graatang.

På spørgsmålet om, hvorvidt der er brug for en ny type institution til de psykisk syge borgere, der ikke kan rummes på bostederne – et forslag der er sat i spil af Danske Regioner – er svaret et klart nej fra Socialpædagogernes formand Benny Andersen.

– Vi har ikke brug for et nyt tilbud. I stedet for at etablere helt nye former for tilbud, hvor man oven i købet taler om udvidede magtbeføjelser, bør vi i stedet styrke de tilbud og de rammer, vi allerede har i dag. Hvis vi virkelig vil løse problemerne, skal vi se på tre ting: at borgerne får det rigtige tilbud og den rette behandling, at der er de nødvendige personaleressourcer – og at det er personale med de rette fagligheder og kompetencer. Det handler om at undgå hurtige hovsaløsnin-ger og i stedet sætte det lange lys på.

I løbet af de tre dage folkemødet varede, deltog Socialpædagogerne også i debatarrangementer om bl.a. socialpædagogisk faglighed i Udkantsdanmark, sociale obligationer og sociale investeringer i privat regi, anbragte børns skolegang og et refleksionspanel under overskriften 'Gode liv giver økonomisk afkast'. ■

Hvis vi virkelig vil løse problemerne, skal vi se på tre ting: at borgerne får det rigtige tilbud og den rette behandling, at der er de nødvendige personale-ressourcer – og at det er personale med de rette fagligheder og kompetencer

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Ministermøde i krostuen

I uformelle omgivelser mødtes Socialpædagogernes formand og social- og indenrigsministeren til en snak om emner som sociale investeringer og plejefamiliers rolle

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk
Foto: Kjeld Sandahl Skov

Så længe der er et politisk ønske om at anbringe flere børn i plejefamilier, må jeg konstatere, at der også bliver anbragt børn, der har massive behandlingsbehov
Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Dagens anledning er det klassiske værtshusinteriør i krostuen skiftet ud med tætte rækker af stole. Socialpædagogerne har inviteret social- og indenrigsminister Karen Ellemann (V) til en uformel socialdebat med forbundsformand Benny Andersen – og her bliver der bl.a. snakket udsatte børn og unge og anbringelse i plejefamilier.

Baggrunden er, at landets kommuner i stigende grad anbringer i familiepleje.

– Det er afgørende vigtigt, at man tager udgangspunkt i, at plejefamilien er den trygge stabile base – og er der et behandlingsbehov, så er det noget, der skal foregå parallelt. En plejefamilie skal ikke være en miniinstitution, og det siger jeg ud fra en bekymring omkring den her professio-

naliserede retning, som nogle plejefamilier tager, hvor de måske har tre til fire børn boende, lyder det bl.a. fra ministeren.

Forslaget om, at den nødvendige behandling foregår parallelt er Benny Andersen ikke helt afvisende overfor.

– Jeg synes, det er en spændende tanke at have et fagligt miljø ved siden af – så familieplejere ikke er som isolerede øer, men at de kan trække på noget faglig ekspertise på fx døgninstitutioner. Men jeg tror nu, at man er nødt til at kigge lidt mere differentieret på området, end vi gør i dag. Og så længe der er et politisk ønske om at anbringe flere børn i plejefamilier, må jeg konstatere, at der også bliver anbragt børn, der har massive behandlingsbehov, og hvor en døgninstitution måske kunne have været alternativet, lyder det fra Socialpædagogernes formand.

Satspuljen i spil

Tidlig indsats og behovet for sociale investeringer er også blandt de emner, ministeren og formanden diskuterer, mens deltagerne nyder en lokal fyraftensøl i krostuen. Stemningen er uformel og hyggelig, selvom det er alvorlige emner, der sættes til debat.

– Det er sindssygt svært at sætte kroner og øre på et menneskeliv, og der skal altså solide fakta på bordet. Vi er nødt til at blive bedre til at få viden om, hvordan indsatser ikke bare gør en menneskelig forskel men også en samfundsøkonomisk forskel – det er essensen i hele diskussionen om at investere, før det sker og dermed forebygge, at mennesker havner fuldstændig uden for fællesskabet, byder Karen Ellemann ind.

Hun nævner bl.a. satspuljen som et af de elementer, der skal yderligere i spil for at sikre flere sociale investeringer.

– Vi skal være forpligtet til at bruge satspuljen som den sociale katalysator og sige, at her går vi målrettet til værks og afprøver lovende metoder – eller bruger satspuljemidler på at udbrede lovende metoder, ligesom vi gjorde ved sidste års forhandling med de knap 100 mio. kr. øremærket tidlig forebyggende indsats inspireret af Sverigesmodellen.

Også Benny Andersen byder ind med forslag til, hvordan satspuljen skal i spil.

– Vi ser gerne, at satspuljen omlægges, så den kobles direkte til regeringens ti nye sociale mål. I dag er puljen i alt for høj grad udtryk for en masse forskellige løsevne projekter, men vi tror på, at man ved at omlægge satspuljen bedre kan indfri de nye mål. ■

Når hjernen snyder

Demens forandrer alt i livet – og der er behov for en tidlig indsats, lød et af budskaberne fra Socialpædagogerne ved en debat om demens

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Foto: Kjeld Sandahl Skov

I gårdhaven bag ved Folket Hus er der frisk kaffe på kanden, frugt og nybagte boller, og fra scenen bliver der taget hul på et emne, der har stor bevågenhed hos Socialpædagogerne. Overskriften er 'Demens forandrer alt i livet', og arrangementet indledes af næstformand i Socialpædagogerne, Verne Pedersen.

– Vi står over for en stor udfordring her i landet. Alle prognoser peger på, at antallet af danskere med demens vil vokse markant de næste årtier, og det vil få store konsekvenser for de danskere, der rammes af demens – og for deres familier – ligesom det vil betyde et stort pres på den i forvejen pressede samfundsøkonomi, siger Verne Pedersen og understreger, at demensudfordringen er en fælles udfordring.

– Hvis vi skal løse den udfordring, kræver det, at alle gode kræfter engagerer sig. Regering og kommuner. Frivillige og fagforeninger. Sundhedspersonale og socialfaglige medarbejdere. Og fra vores synspunkt er der særligt ét behov, der skal dækkes bedre, hvis vi vil løfte indsatsen på demensområdet: Det er indsatserne i den tidlige hjemmeboende fase. Der er behov for en tidlig indsats målrettet de familier, hvor den ene part får en demensdiagnose i en tidlig alder og på et tidligt tidspunkt i sygdomsforløbet, lyder det fra Verne Pedersen, som i debatpanelet suppleres af sundhedsordfører Flemming Møller Mortensen (S), direktør for Ældresagen Bjarne Hastrup og Thomas Adelskov, der er formand for KL's social- og sundhedsudvalg.

Når hjernen snyder

Men en ting er, at panelet hurtigt bliver enigt om, at der er behov for en fælles tværfaglig indsats – og at socialpædagoger meget gerne må spille en mere fremtrædende rolle i indsatsen. Noget andet er, hvad der rent faktisk sker ude i den familie, der rammes af demens. For hvis demensen slår sig ned i et menneske i en tidlig alder, er der desværre ikke meget hjælp og støtte at hente – det illustrerer Jens og Annes historie, som giver alle i gårdhaven både en klump i halsen og stof til eftertanke.

Jens Hansen fortæller åbent, hvordan han har fået demens i en tidlig alder – og hvordan sygdommen langsomt får hans liv til at smuldre.

– Min hjerne snyder mig – og jeg ved ikke længere helt, hvem jeg selv er. Jeg er gået fra et aktivt liv som familiefar og speciallæge til i dag helt at have vinket farvel til mit professionelle liv. Så selvom det på mange måder var befriende at få selve diagnosen, så er det samtidig dybt frustrerende, at jeg ikke længere er i stand til at leve det liv, jeg gerne vil.

Hans kone, gymnasielærer Anne Grønborg Larsen, fortæller, hvor svært det er at leve som demensramt familie.

– Vi er jo stadig unge og har hjemmeboende børn, og samfundet er simpelthen ikke indrettet til familier som vores, hvor demensen rammer i en tidlig alder. Vi har mere eller mindre måttet klare os selv, og det kræver benhård logistik og planlægning at få hverdagen til at hænge sammen, siger hun og fortæller, hvordan de pludselig er blevet en anden slags familie:

– Alzheimers er flyttet ind, uden at vi har bedt om det – og den flytter altså ikke ud igen. Alt handler om at få hverdagen til at fungere bedst muligt – og alle vores drømme om en fremtid, hvor vi kan sidde på en bænk sammen og drikke et glas køligt hvidvin, de braser sammen om ørene på en. Livet er ikke det samme længere, og det bliver ikke bedre. Tværtimod. ■

Der er særligt ét behov, der skal dækkes bedre, hvis vi vil løfte indsatsen på demensområdet. Det er indsatserne i den tidlige hjemmeboende fase

Verne Pedersen, næstformand, Socialpædagogerne

BESPARELSER

Store nedskæringer i Odense

En fejlanalyse har medført krav om store og akutte besparelser på tilbud for fysisk og psykisk handicappede i Odense. Socialpædagogerne i Kreds Lillebælt kæmper imod sammen med handicappede og pårørende

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

På papiret lød det måske som en god plan: Mennesker med medfødt hjerneskade skulle blive mere selvhjulpne, så de i højere grad kunne klare sig selv, og der der ved kunne spares mange millioner kroner. Men millionbesparelsen udeblev, og i stedet skal der nedlægges i omegnen af 30 socialpædagogiske stillinger – uden at opgaverne bliver færre.

I kort form lyder historien sådan, når socialpædagogernes fællestillidsrepræsentant Lotte Kirk Hansen fortæller om de besparelser, der i slutningen af juni blev meldt offentligt ud på området for fysisk og psykisk handicappede i Odense.

Baggrunden er en fejlslået prognose, der i 2015 blev udarbejdet som led i budgetforhandlingerne. Prognosen viste, at der var millioner at spare ved målrettet at arbejde på at gøre fx udviklingshæmmede borgere mere selvhjulpne, så de kunne klare sig med et mindre indgribende tilbud. Men selvom der rent faktisk er nogle borgere, der har fået et billigere tilbud, er besparelserne udeblevet.

– Det hænger bl.a. sammen med, at man ikke har taget højde for ventelisten, så når én borger flyttede hen på et mindre indgribende tilbud, kom der straks en anden i stedet, fortæller Lotte Kirk Hansen.

Hvem har ansvaret?

Til Fyens Stiftstidende langer rådmand Brian Skov Nielsen (Ø) ud efter embedsværket:

– Det er en stor bombe. Jeg føler mig i den grad svigtet af min forvaltning, der ikke har givet besked eller lavet analysearbejdet godt nok.

Men den forklaring køber Kristian Guldfeldt (K), der også er byrådspolitiker i Odense og medlem af Ældre- og Handicapudvalget, dog ikke. Til Fyens Stiftstidende siger han:

– Det her er rådmandens ansvar. Han kan ikke bare stikke hovedet i busken og skyde skylden på forvaltningen. Han har siddet som rådmand i hele 2016, hvor denne her beslutning blev udmøntet. Så det er hans ansvar, at det her regnestykke holdt. Nu står vi i en situation, hvor vi skal løse en situation, der er helt i tovene, i stedet for at have fanget det i opløbet, siger han.

Lotte Kirk Hansen hæfter sig mest ved hvem, der får konsekvenserne at mærke: Brugere og de ansatte.

Da nærværende fagblad havde deadline 22. juni 2016 forlød det, at der i alt skal spares 12 mio. kr. i 2017 og yderligere 15 mio. kr. i 2018, og at de ramte socialpædagoger ville få en fyreseddel mandag den 27. juni. Der skal i alt nedlægges omkring 30 stillinger, hvilket svarer til henvend hver tiende ansatte på de berørte tilbud.

Til kamp mod besparelser

Lotte Kirk Hansen er sikker på, at afskedigelserne får negative konsekvenser:

– Når man i et hug skærer så stor en del af personalet væk, kommer det til at betyde store forringelser for borgerne og pres-

sede vilkår for vores medlemmer. Ingen tvivl om det, siger hun.

De næste måneder vil Socialpædagogerne i Kreds Lillebælt gøre en stor indsats for at tale imod besparelserne – både de akutte og dem, der planlægges til 2018.

– Selvom opsigelserne bliver uddelt, er der jo opsigelsesvarsler, så afskedigelserne skal først træde i kraft i 2017 – og vi vil gøre alt, hvad vi kan for at få politikerne til at omstøde beslutningen, siger kredsformand Hanne Ellegaard, der bl.a. vil arbejde sammen med Landsforeningen LEV, der er interesseorganisation for udviklingshæmmede og pårørende, samt de udviklingshæmmedes egen organisation ULF.

De to organisationer har også allerede gennemført en demonstration i fællesskab, hvor omkring 300 mennesker mødte op – ligesom de har været i kontakt med journalister fra den lokale presse.

Socialpædagogerne vil også fortsat bruge det etablerede MED-system til at påvirke såvel politikere som ledelsen i forvaltningen. ■

Læs mere på www.sl.dk/lillebælt

Landsmøde i netværket Senhjerneskedede

Den 20. september 2016 på Severin i Middelfart

Funktionelle lidelser – hvad, hvem og hvordan spotter vi det? v. Anne-Dorte Lange, Aarhus Universitetshospital.
Hvorfor neuropædagogik? v. Anni Mortensen, faglig leder af Neuropædagogisk Kompetencecenter, UCL

Tilmeldingsfrist: 15. august 2016

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/senhjerneskedede2016

ØKONOMIAFTALER

Ud med omprioriteringsbidrag

Regeringen har nu både indgået økonomiaftaler med KL og Danske Regioner. Det betyder bl.a. farvel til omprioriteringsbidraget og goddag til styrket voldsforebyggelse

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Hvordan skal rammerne være for økonomien i kommuner og regioner? Det har regeringen nu indgået aftaler om med såvel KL som Danske Regioner – og resultatet er langt fra guldrandet.

Aftalen med KL betyder dog, at finansminister Claus Hjorth Frederiksen (V) har kapitulert, så han fra 2018 må vinke helt farvel til omprioriteringsbidraget, der ellers har været hans mærkesag.

– Jeg må bare konstatere, at det jo er blevet et hadeobjekt ud over alle grænser, sagde han, da aftalen i midten af juni var forhandlet på plads.

Planen med det såkaldte omprioriteringsbidrag var ellers, at kommunerne hvert år skulle skære én pct. af deres budgetter og aflevere pengene til Finansministeriet – nu bliver der i stedet indført et såkaldt moderniserings- og effektiviseringsprogram fra 2018-2020, der også handler om at overføre penge fra kommuner til Folketing.

Men hvor omprioriteringsbidraget udgør 2,4 mia. kr., udgør moderniserings- og effektiviseringsprogrammet kun én mia. kr., hvoraf kommunerne selv får lov at disponere over halvdelen.

I 2017 består omprioriteringsbidraget, men det er aftalt, at 2,2 mia. kr. af de i alt 2,4 mia. kr. skal tilbageføres til kommunerne.

Blandet modtagelse

Hos Socialpædagogerne får aftalen, der også indeholder en række andre delelementer, en blandet modtagelse.

Formand Benny Andersen siger:

– Der er både skidt og kanel, men alt andet lige betyder det

såkaldte effektiviseringsprogram færre besparelser, end vi ville have fået med omprioriteringsbidraget. Så der er grund til at rose KL for at have kæmpet for at få omprioriteringsbidraget væk.

Spørger man KL selv, er der ikke tale om 'guldrandet aftale'. På KL's hjemmeside siger KL-formand Martin Damm (V):

– Det er stramme økonomiske tider. Vi skal stadig spare, og vi står stadig over for store udfordringer med udgiftspres på en række områder. Men nu er det kommunalpolitikkerne, der kan træffe de nødvendige prioriteringer.

Forebyggelse af vold

Økonomiaftalen med regionerne peger også på besparelser. Aftalen indebærer, at regionerne i 2017 får en samlet økonomi på 110 mia. kr., hvilket stort set er det samme som i 2016, men der bliver flere udgifter til fx øgede medicinudgifter og flere ældre.

Ud over spørgsmål om kroner og øre indeholder økonomiaftalerne også en række andre

elementer. Set med socialpædagogiske briller handler et af de vigtigste om forebyggelse af vold på botilbud.

Det slås fast at 'Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om, at der er brug for en styrket voldsforebyggende indsats' – og at der skal fremlægges konkrete tiltag inden udgangen af august. Tiltag, der fx kan indebære nye tilbudsformer. Finansieringen skal efter planen komme fra satspuljemidlerne.

Om den del af aftalen siger Benny Andersen:

– Det er selvfølgelig positivt, at der er enighed om en styrket indsats mod voldsepisoder – alt andet ville også være aldeles uacceptabelt. Men viljen gør det ikke alene, og vi mangler stadig ressourcer og konkrete handlinger. I mine øjne er det langt fra nok at overlade finansieringen til satspuljen. ■

Læs aftalen mellem regeringen og KL her: www.kortlink.dk/mg37 – aftalen mellem regeringen og Danske Regioner finder du her: www.kortlink.dk/fm/mgha

Konference om udsatte børn

Sammen om den rette indsats – om bæredygtige indsatser til udsatte børn og deres familier

Mandag den 5. september 2016 på Nyborg Strand

Med konferencen 'Sammen om den rette indsats' vil Socialpædagogerne gerne bidrage til at rette ekstra fokus på, hvordan vi sammen kan udvikle bæredygtige indsatser, der skaber værdi i mere end én forstand.

Vi har inviteret forskere, praktikere og politikere, der alle har både viden og mening om indsatsdelens mangfoldighed, styrke og relevans

Medlemspris: 395 kr. Tilmeldingsfrist: 8. juli

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/denretteindsats

SKOLEGANG

Den vigtigste læring sker i hjemmet

Er der hjælp til lektierne og positive forventninger om, at børnene kan noget i skolen? Det er nogle af de elementer, der har betydning for kvaliteten af anbragte børns skolegang, viser ny undersøgelse

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Jeg minder meget om min plejefar og min plejesøster. De er kloge. Det er bare den måde, jeg gerne vil være på. Gøre alle de ting, de gør.'

Sådan siger en af 18 anbragte børn og unge, der har deltaget i en undersøgelse om det, der har betydning for, om de klarer sig

godt eller dårligt i skolen. Undersøgelsen er lavet af Videnscenter for Anbragte Børn og Unge, VABU, og konklusionen lyder, at anbringelsen i sig selv har stor betydning. Lederen af VABU, antropolog Mette Larsen, siger:

– De unge kommer i mange tilfælde fra hjem, hvor forældrene ikke interesserer sig særligt meget for deres skolegang. Og måske er forældrene heller ikke i stand til at hjælpe dem med lektierne. For de unge har det derfor gjort en forskel at komme til at bo på en institution eller i en plejefamilie, hvor der i langt højere grad er blevet støttet op om deres skolegang.

Tyske gloser

Støtte kan både være helt konkret i form af fx hjælp til multiplikation eller tyske gloser, men det kan også være mere indi-

rette i form af positive forventninger til det at gå i skole.

Projektleder Line Klyvø siger:

– De unge ved godt, at skolegang er vigtig, og de har selv erfaret, at det styrker deres selv-værd og trivsel, når det går dem godt i skolen. De er derfor glade for, når de voksne omkring dem italesætter, at skolegang er vigtig og hjælper dem på vej. Helt konkret har de unge brug for hjælp til lektier i de fag, som de har det svært med, og hvis de ikke kan få denne hjælp i skolen eller på anbringelsesstedet, vil de gerne have den på anden vis. Det kan fx være fra ældre plejesøskende eller andre unge på institutionen.

Anbefalinger til kommuner

I rapporten om undersøgelsen er der også en række anbefalinger til at forbedre anbragte

unges skolegang. Til Kristeligt Dagblad giver Mette Larsen to råd til kommuner, der gerne vil give anbragte børn en god skolegang:

– Det ene er: Få sat tal på, hvor godt børnene klarer sig, og hvor stort fravær de har sammenlignet med andre, og vurder så ledere og sagsbehandlere ud fra børnenes resultater. Det andet er: Husk, at den allervigtigste læring foregår i hjemmet. Det handler ikke kun om lektier, men mindst lige så meget om at føre almindelige samtaler, at se tv-avis sammen og at tage på ture ud at opleve verden. Det skal hjemmet levere til børn og unge, hvad enten det er deres biologiske familie, en plejefamilie eller et opholdssted. ■

Læs hele undersøgelsen via www.kortlink.dk/mhbg

LÆSERBREV

Lad os bevare Sølundfestivalen

Af Mette Mortensen

Jeg hedder Mette Mortensen og bor i Holbæk i opgangsbofælleskab (i egen lejlighed). Jeg har været på Sølundfestival siden 2001, og i år var det så 16. gang, jeg var afsted. Jeg glæder mig, fra hvert år det slutter og lige til året efter, hvor det starter igen i juni.

Hvert år, jeg har været afsted, har jeg bare nydt det, fået nye venner og er blevet så glad over den helt igennem fantastiske stemning, der har været blandt

både brugere, personale, ledsagere og frivillige – og blandt festivalens personale og frivillige.

Jeg oplever, at der er en rigtig god stemning blandt alle de glade deltagere, som nyder den gode musik, får nye venner og måske en kæreste.

Festivalen varer fra tirsdag til torsdag, hvor man overnatter i telte og campingvogne. Det er et rigtig flot musikprogram, med mange store navne som L.I.G.A., Lars Lilholdt Band, Kandis, Birthe Kjær, Rasmus Seebach, Mads Langer, Nik & Jay, Lucas Graham og mange andre.

Det eneste, jeg bliver rigtig ked af at tænke på, er de store besparelser der finder sted. Det betyder, at de brugere, der har meget brug for ledsager, ikke har råd til at komme afsted mere, fordi der er sparet på ledsagerordningen.

Prøv at tænke på, at for nogen er Sølundfestivalen den eneste mulighed for at komme på ferie og ud at få nogle gode oplevelser. For selvom de måske sidder i kørestol og ikke har noget sprog, får de noget ud af det alligevel – man kan bare se den glæde, de har i deres øjne.

Det varmer i hvert fald mig helt ind i hjertet at se. Det kan godt være, at der er nogle der tænker, at de ikke får noget ud af sådan en festival, men det er lige netop det, de gør.

Derfor synes jeg igen, som jeg også har gjort opmærksom på før, at I skal tænke meget over de besparelser og se, om I ikke godt kan prøve at gøre noget ved det. For det går ikke alene ud over dem, der ikke kan komme afsted, det går også ud over festivalen og alle os andre. Så igen: Tænk jer om en ekstra gang. ■

SOCIALPOLITIK

Vi skal vide, hvad der virker

Med en ny socialpolitisk redegørelse giver social- og indenrigsministeren et samlet overblik over hele det sociale område – men de kommunale tal mangler, lyder det fra Socialpædagogerne

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

For første gang lanceres en samlet kortlægning af udgifter, målgrupper og metoder på det sociale område. Målet med den over 250 sider lange socialpolitiske redegørelse, som social- og indenrigsminister Karen Ellemann (V) præsenterede mandag den 20. juni, er at skabe et bedre overblik på det socialpolitiske område – og gøre det lettere at vælge de rigtige metoder.

– Den helt grundlæggende udfordring på hele socialområdet er mangel på en viden om, hvad der egentlig sker for de mennesker, det hele handler om, når der iværksættes lang række indsatser. Vi kender simpelthen ikke nok til resultaterne, og det er derfor, vi nu laver den her socialpolitiske redegørelse for at få ny viden, siger Karen Ellemann til Altinget.dk.

Ifølge ministeren peger redegørelsen på en række områder, hvor der er brug for mere viden om, hvordan vi bedst muligt hjælper socialt udsatte og mennesker med handicap. Det handler bl.a. om, hvordan man styrker fagligheden for udsatte børn i skolen, hvordan man forebygger, at udsatte børn og unge får psykiske vanskeligheder og andre problemer i det tidlige voksenliv, hvordan vi bedst hjælper socialt udsatte

med komplekse problemer – og hvordan handicaprelaterede ydelser indrettes, så flere mennesker med handicap kommer i beskæftigelse.

Ambitiøs og vigtig

Hos Socialpædagogerne kalder formand Benny Andersen redegørelsen for både ambitiøs og vigtig.

– Karen Ellemann har vist, at hun tager området alvorligt. Det er ambitiøst, og det er fremdrift, som vil have en afgørende betydning for alle de udsatte borgere i Danmark, som har brug for hjælp. For hun har netop understreget, at der er et massivt behov for at vide og ikke bare tro, siger Benny Andersen, som dog ærgrer sig over, at arbejdet med kommunale tal ikke er prioriteret i den socialpolitiske redegørelse.

– Det er i kommunerne, udviklingen sker. Og rundt om i landets kommuner gør man tingene meget forskelligt, så derfor giver det ikke nogen mening at tale om et gennemsnitstal nationalt. Man skal kunne spørge: Hvad er det, der gør, at fx Halsnæs Kommune måske lykkes så godt med at få mennesker med handicap i beskæftigelse sammenlignet med Helsingør Kommune? Det er dér, det virkelige potentiale er, lyder det fra Benny Andersen.

Den socialpolitiske redegørelse er en del af opfølgningen på regeringens '10 mål for social mobilitet', der blev offentliggjort i maj. Fremover vil redegørelsen udkomme hvert år, og den skal understøtte en faktuel baseret drøftelse af, hvordan indsatsen over for udsatte borgere kan styrkes. ■

Læs den socialpolitiske redegørelse via www.kortlink.dk/mht4

NOTER

Socialpædagogen holder sommerpause

Nærværende udgave af Socialpædagogen er det sidste inden sommerferien. Næste blad rammer postkasserne den 12. august. I mellemtiden kan du læse nyheder fra forbundet på www.sl.dk – og skulle du ønske endnu mere faglig sommerkæmning, kan du finde alle Socialpædagogens artikler fra 1999 og frem på www.socialpædagogen.dk. Redaktionen ønsker alle en god sommer.

mrk

Alliance skal bekæmpe psykisk sygdom

Hvert år oplever op mod 800.000 mennesker i Danmark symptomer på psykisk sygdom – og det koster samfundet dyrt. Nu går en række organisationer, der repræsenterer patienter, brugere, pårørende og fagfolk sammen under navnet PsykiatriAlliancen – heriblandt Socialpædagogerne. Målet med alliancen er at forstærke og forbedre indsatsen omkring psykiske lidelser inden for bl.a. forebyggelse, behandling, omsorg, sikkerhed, lighed, forskning, sammenhæng i offentlige ydelser samt overfølsomhed. PsykiatriAlliancen har som vision, at mennesker med psykiske lidelser i fremtiden bliver taget lige så alvorligt som mennesker med fysiske lidelser.

tln

A.P. Møller-støtte til tre forskningsprojekter

Ud af de 750 mio. kr., som den A.P. Møllerske Støttefond for et par måneder siden bevilgede til sociale indsatser, er der nu sat modtager på en del af pengene. Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning (KORA), SFI – det nationale forskningscenter for velfærd og tænketanken DEA, modtager støtte til tre forskningsprojekter, der skal belyse en række spørgsmål om, hvad der virker og ikke virker på det sociale område. SFI vil kortlægge, hvordan udsatte bevæger sig ind og ud af herberger, hospitaler og misbrugsbehandling. KORA vil identificere fællestræk hos socialt udsatte borgere – mens DEA undersøger, hvor forskellige forberedende tilbud er til at bringe socialt udsatte unge i uddannelse eller arbejde.

tln

Fokus på flygtningebørn

Socialpædagogerne har udarbejdet kataloget 'Socialpædagoger i indsatsen for flygtningebørn og -unge', der er sendt til alle forbundets kredse. Her kan man læse om alt fra dagligdagen på et børnecenter til asylfasen og udslusning fra botilbud, ligesom der både er afsnit om lovgrundlaget og forskellige teorier og metoder. Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen håber og tror, at kataloget kan være til hjælp og inspiration i kredsene. 'Jeg er af den stærke overbevisning, at netop socialpædagoger som faggruppe kan løfte den opgave, det er at give de uledsagede flygtningebørn og -unge den støtte, der skal til for at få et godt liv og for at blive en stor gevinst for samfundet'.

mrk

Rettelse

I artiklen 'Minister mødte familieplejekonsulenter' (Socialpædagogen nr. 12/2016) skrev vi, at tilsyns- og familieplejekonsulenternes landsmøde bød på et oplæg, hvor Troels Kløvedal fortalte om sin opvækst som anbragt. Dette er ikke korrekt, da oplægget ved Troels Kløvedal blev aflyst. I stedet var der et oplæg, hvor Malkit Singh fortalte om sin opvækst som anbragt. Redaktionen beklager fejlen.

mrk

Landskonference for familieplejere

Den 14. september 2016 kl. 9.30 – 17.15 på Comwell Middelfart

Kom og mød andre familieplejere, forskere, socialtilsynet, Socialstyrelsen og en række praktikere på området. Landskonferencen afholdes som en endagskonference til en fordelagtig pris, så gå ikke glip af muligheden for at få masser af faglig sparring og ny viden.

Tilmeldingsfrist: 8. juli 2016

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/familieplejere2016

Temadag i netværket domfældte 2016

Den 15. september 2016 på Sødisebakke i Mariager

Problematiske brug af rusmidler. Borgere med nedsat funktionsevne og et problematisk brug af rusmidler, hvad gør vi? Nydelse af rusmidler er for mange en naturlig del af livet. Men for borgere med nedsat psykisk funktionsniveau udgør brugen af alkohol og andre rusmidler en stor risiko. Kom til en spændende temadag

Tilmeldingsfrist: 30. august 2016

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/domfældte2016

Landsmøde i aflastningsnetværket

Den 2. – 3. november 2016 på Hotel Fredericia

Kernefaglighed og arbejdsglæde. Hvad er din socialpædagogiske kernefaglighed, og hvordan hænger din arbejdsglæde sammen med din faglighed? Kom og drøft disse to begreber med kolleger fra hele landet. Lad os inspirere hinanden med krydderi fra: Helen Eriksen, Bodil Vilmand-Olsen, Anders Stahlschmidt og Michael Brautsch

Tilmeldingsfrist: 20. september 2016

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/aflastning2016

 UDDANNELSE

Benspænd for sporskifte

Skidt for såvel samfund som socialpædagoger. Sådan lyder Socialpædagogernes dom over politisk aftale, der fra næste år gør det sværere at skifte spor

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Er du en uddannet pædagog, der fx ønsker at skifte spor og uddanne dig til socialrådgiver? Så skal du fra næste år som udgangspunkt selv til lommerne.

Det er resultatet af en aftale, der er indgået mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti for at finansiere en tidligere aftale om ændringer i dagpengesystemet.

Aftalen indebærer, at der indføres brugerbetaling for folk, der ønsker at tage en ny uddannelse på samme eller lavere niveau som den, de allerede har bestået.

Socialpædagogernes næstformand Marie Sonne finder aftalen problematisk – og Socialpædagogerne vil gøre, hvad de kan for at afbøde de værste konsekvenser.

– Set fra vores perspektiv er brugerbetaling en rigtig dårlig idé, der både kan få negative konsekvenser for socialpædagoger og for samfundet som helhed. Vi ved jo, at det socialpædagogiske arbejdsområde kan være hårdt for nogle, og så skal det være muligt at skifte spor. Ligeledes har socialpædagoger, der også har en anden uddannelse i bagagen, ofte rigtig meget godt at bidrage med, siger hun.

Forsknings- og uddannelsesminister Ulla Tørnæs (V) har derimod tidligere sagt til Ritzau, at det grundlæggende er helt rimeligt, at man kun får én offentligt betalt uddannelse.

– Jeg er optaget af, at vi bruger skattekroneerne så fornuftigt som muligt. I dag er det sådan, at man kan uddanne sig på samme niveau ubegrænset, forudsat at man bliver optaget. Det er det, vi begrænser muligheden for.

Ikke for at hygge sig

Marie Sonne pointerer derimod, at der ofte vil være rigtig gode grunde til et sporskifte.

– Når man fx vælger at gå fra fuldtidsløn til SU, så er det altså fordi, det er vigtigt for den enkelte – det er ikke noget, man gør for at hygge sig, siger hun.

Over for Ritzau har Ulla Tørnæs tidligere lagt op til, at der

skal være en række undtagelsesmuligheder som fx en arbejdsløs historiker, der vil uddanne sig til sygeplejerske i en situation, hvor der er mangel på dem.

– Der vil være situationer, hvor man vil have mulighed for at dispensere. Og noget af det, jeg vil have øje for, er hvilke kvalifikationer, arbejdsmarkedet efterspørger, sagde hun.

De nærmere detaljer for undtagelserne er ikke på plads endnu, og Marie Sonne påpeger, at Socialpædagogerne sammen med LO vil prøve at påvirke partierne, så undtagelsesmulighederne afbøder de værste skadevirkninger.

– Det må simpelt hen ikke blive sådan, at man ikke kan skifte spor, hvis man af den ene eller anden grund ikke længere kan blive i det fag, man først har uddannet sig til. ■

 ARBEJDSMILJØ

Regional støtte til psykisk arbejdsmiljø

De regionale arbejdspladser kan nu rekvirere ekspertrådgivning og inspiration til et bedre psykisk arbejdsmiljø

Af Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk

Løsning af kerneopgaven skal tænkes sammen med arbejdsmiljøet – for et godt psykisk arbejdsmiljø hænger tæt sammen med arbejdsglæde, faglighed, kvalitet og produkti-

vet. Det er baggrunden for det tilbud om ekspertrådgivning og inspiration, der nu udbydes til regionale arbejdspladser.

Ved overenskomstforhandlingerne 2015 blev Danske Regioner og Forhandlingsfællesskabet enige om at sætte yderligere fokus på et godt psykisk arbejdsmiljø – og nu har parterne indgået aftale med fire udbydere, der kan tilbyde rådgivning eller inspiration inden for tre udvalgte temaer: Organisatoriske forandringer, faglige forandringer samt vold og trusler.

De fire udbydere er henholdsvis Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA), rådgivningsvirksomheden Alecia, CBS – Institut for ledelse, politik og filosofi – samt RUC, Center for arbejdslivsforskning og Center for Sundhedsfremme.

Formålet med ekspertrådgivningen er at tilbyde den enkelte arbejdsplads – eller flere arbejdspladser inden for samme speciale, område eller region – inspiration til, hvordan det psykiske arbejdsmiljø kan styrkes i tæt relation til løsningen af

kerneopgaven. Det er de lokale parter – dvs. leder samt arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentant eller lokale MED-udvalg, som kan rekvirere ekspertrådgivning eller inspiration – og det kan være på både strategisk og operationelt niveau på de regionale arbejdspladser.

Rekvirering af eksperthjælp sker som udgangspunkt efter først til mølle-princippet. Du kan læse mere om de fire udbydere og mulighederne for rådgivning i Danske Regioners udbyderfolder som kan downloades via kortlink.dk/mk3m ■

Det er ikke metoden, der forandrer noget...

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Brugen af særlige metoder sikrer ikke nødvendigvis kvaliteten i det sociale arbejde – derimod gør fagpersonens energi, intention og evne til at være til stede i en nærværende relation en afgørende forskel

Af Charlotte Brønsted og
Kathrine Hansen

Hvad er det, der virker i det sociale og det pædagogiske arbejde – hvilke metoder skal en institution eller fagperson beslutte at anvende, så det både tilgodeser den nyeste forskning, samfundsmæssige krav og målgruppens behov? Det synes at præge debatten om kvalitet i socialt og pædagogisk arbejde.

Vores bud er, at det handler mindre om metoden og mere om måden, den professionelle anvender metoden på. Vores erfaring er, at mange fagpersoner, fx lærere, pædagoger og socialrådgivere, har en oplevelse af, at de bruger deres intuition og mavefornemmelse, når de er på arbejde. I jagten på den

gode metode hævder vi, at den fornemmelsesbaserede del af arbejdet kan leve sit eget upåagtede liv – på godt og ondt. Her vil vi gerne bidrage til at sætte nogle begreber på den uudtalte faglighed, så vi kan gøre den del af arbejdet mere bevidst, for derigennem at øge kvaliteten af fagpersoners indsats.

I socialt og pædagogisk arbejde er der en søgning efter evidensbaserede metoder, som skal sikre en høj kvalitet af indsatsen. Vi vil gerne udvide forståelsen af, hvad der virker i arbejdet med metoder. Vi mener ikke, at brugen af særlige metoder nødvendigvis sikrer kvaliteten i arbejdet, og hvis ikke det er metoden, der gør forskellen – hvad er det så?

Vi forfølger det udgangspunkt, at det er fagpersonens energi og intention, herunder evnen til at være til stede i en nærværende relation, der gør en afgørende forskel for kvaliteten af behandlingsarbejdet.

Alt det som ikke bliver sagt

Scott D. Miller har lavet en undersøgelse, der viser, at 60 pct. af oplevelsen af effekten (i dette tilfælde psykologbehandling) handler om alliancen. Altså forholdet mellem behandler og

klient. Vores bud er, at alliancen tager udgangspunkt i fagpersonens energi forstået som fagpersonens intentioner, tilgang til klienten og ikke mindst fagpersonens kontakt til sin egen indre bevidsthed parallelt med samspillet med klienten.

Der er forforståelser på spil i socialt og pædagogisk arbejde, som kan rumme både positive og negative forventninger til klienten. Forforståelser kan ikke undgås, det er et vilkår, at fagpersonen har implicite antagelser om klienten, som sjældent direkte kommer til orde. Det er heller ikke sikkert, at fagpersonen er bevidst om eventuelle negative forventninger til klienten. Uanset hvad, så kan klienter antageligt mærke, når de bliver mødt med negative forventninger, fx i form af en nedmuntrende tilgang til dem.

Forforståelser kommer til udtryk, hvad enten der arbejdes miljøterapeutisk, systemisk, narrativt eller med en anden metode, medmindre fagpersonen er meget bevidst om sin egen fremfærd. Forforståelser kommer til udtryk i såvel den verbale som den nonverbale kommunikation, og vi er optaget af sidstnævnte. Den måde, fagpersonens blik, tone, gestik,

krop og fokus følger de sagte ord, afspejler fagpersonens bevidsthed i nuet, intentioner og grad af tilstedeværelse, som vi her samler i begrebet 'energi'. Vores påstand er, at fagpersonens egen energi er et vigtigt bidrag til at skabe forandring i relationsarbejdet, og det er med det 'håndtag', at fagpersonen griber en eller anden metode.

Fælles ånd skaber vejen

Vi har valgt at bruge metoden Den Motiverende Samtale som et eksempel på en metode, der delvist indfanger betydningen af fagpersoners indstilling. Metoden har fat i, at det er fagpersonens energi, evne og forudsætninger for at være nærværende, der virker.

Det er på den måde en metode, hvor det er særligt tydeligt, at det *ikke* er spørgestrategier i sig selv, der afgør kvaliteten af arbejdet, men den energi fagpersonen lægger i samtalen, som metaforisk set bør være en dans mere end en brydekamp.

Metoden arbejder med begrebet 'ånd', som indfanger dimensioner ved en samtalepartners værensform, som kan bane vejen for, at man tillidsfuldt og åbent hører sig selv fortælle væsentlige livsfortællinger, også uden at man nødvendigvis har en tæt relation til vedkommende. I vores perspektiv kan man sige, at man så at sige danner et fysisk energifelt, som betyder, at en nærværende samtale kan finde sted.

Ånd relateres til bl.a. begreberne samarbejde og accept, og erfaringer fra træningsforløb med metoden viser, at fagpersoners forforståelser og energi kan komme til at stå i vejen for at skabe en samtale, hvor samarbejde kan opstå og udvikle sig i kraft af netop samtalen.

Vores påstand er, at fagpersonens egen energi er et vigtigt bidrag til at skabe forandring i relationsarbejdet, og det er med det 'håndtag', at fagpersonen griber en eller anden metode

Forskning i metoden Den Motiverende Samtale hævder, at der er sammenhæng mellem den ånd, som fagpersonen lægger i samtalen og chancerne for, at klienten efterfølgende indfrier sit ønske om en given forandring i adfærd.

Bevidste handlinger

Det vigtige budskab er, at du som fagperson ved, at du spiller en stor rolle i forandringsarbejdet. Det handler om dig og mindre om metoden i forståelsen til det, du spørger til, og de problemantagelser, du spørger med.

Din tilstedeværelsesform – din energi – har stor betydning. Hvordan arbejder man så med sin energi som fagperson? Det har vi forskellige tilgange til som bl.a. lyder således:

Hvad nu, hvis mennesker har en energifrekvens, som kan være på forskellige niveauer. Metaforisk kan man sidestille det med en cykellygte. Den lyser godt med nye og friske batterier – og knap så godt, hvis batterierne er ved at være færdige. Batterierne på cykellygterne kan sidestilles med fagpersonens energi.

Hvis det er rigtigt, så er der en præmis, der handler om, at effekten af indsatsen starter langt inden 'metoden'. Den

kommer med de intentioner og den energi, man lægger til grund for sin indsats, herunder tanker og ønsker om, hvordan man kan skabe god udvikling for klienten.

Fagpersoner har både bevidste og ikke-bevidste intentioner i arbejdet. En intention kan fx lyde således: 'Jeg ønsker, at klienten får noget brugbart ud af at være her i dag'. De fleste vil sikkert sige, at det altid er intentionen, men vi gør her en pointe ud af at sige, at det er det kun, hvis fagpersonen *bevidst* lægger den intention i sin energi.

Opmærksomheden omkring intentioners kraft bidrager til, at nogle af de intentioner, der lægges ind i samtaler, er af mere privatpersonlig karakter end til gavn for relationen. Men husk – alt er ubevidst, indtil det gøres bevidst! Ubevidste intentioner har en lige så stor indflydelse på energifeltet og fagpersonens energi som de bevidste.

Fem basale spørgsmål

Ideelt set tager fagpersonen ansvar for, hvordan energien er hos sig selv. Hvis den ikke er 'høj', så vil det give en mislyd i forhold til samtalen.

Derfor mener vi, at det er relevant, at fagpersonen spørger sig selv:

- Hvor mange samtaler bør og kan jeg have på én dag, hvis min energi skal være 'høj'?
- Er jeg *grounded* lige nu, og hvis ikke, hvad kan jeg så gøre for at blive det?
- Hvor kan jeg sidde i fred og samle mig inden samtalen skal begynde, således at jeg har de bedste forudsætninger for at være nærværende?
- Er jeg rensset fra dagens tidligere oplevelser, eller bringer jeg noget gammel energi ind i den relation, jeg skal til at etablere?
- Hvad ønsker jeg oprigtigt fra mit hjerte at bidrage med i forhold til at hjælpe klienten?

Ovenstående forslag til at udøve lidt energiarbejde omkring sig selv er kun første spadestik i forhold til at blive mere bevidst omkring, hvordan man danner gode energifelter i arbejdet med andre mennesker. Det er såvel en personlig, en kollegial og en organisatorisk opgave at sikre, at der skabes sammenhæng mellem fagpersoners indstilling til arbejdet og den faktiske praksis som udfolder sig i arbejdet med klienter. ■

Læs om Scott D. Millers undersøgelse via www.kortlink.dk/mhvt
Læs mere om Den Motiverende Samtale i fx Gregers Rosdahl: 'Den Motiverende Samtale i teori og praksis', Munksgaard, 201.

Charlotte Brønsted er sociolog, ekstern lektor og selvstændig konsulent og Kathrine Hansen er socialrådgiver, master i Antropologi og selvstændig konsulent.

Hvis du har kommentarer til artiklen, er du velkommen til at skrive dem på [facebook](https://www.facebook.com/forandring)siden 'Det er ikke metoden der forandrer noget'.

GENERALFORSAMLINGER 2016

Indkaldelse til kredsgeneralforsamlinger

I september afholdes kredsens ordinære generalforsamlinger. Se datoen for generalforsamlingen i din kreds og sæt kryds i kalenderen

Syddjylland

Tirsdag den 27. september kl. 16.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Scandic Kolding, Kokholm 2, 6000 Kolding. Temageneralforsamling. Tilmelding senest den 20. september på kredsens hjemmeside. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/syddjylland

Storstrøm

Tirsdag den 27. september kl. 16.30

Indskrivning fra kl. 15.30.
Hollænderhaven, Fuglebakken 3, 4760 Vordingborg. Årets temaer er arbejdsmiljø og Socialpædagogerne i fremtiden. Se mere på hjemmesiden, hvor også skema til indstilling til Fonden til støtte for den gode arbejdsplads ligger. Frist for indstilling er den 1. september. Tilmelding senest den 13. september på kredsens hjemmeside. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storstrom

Nordsjælland

Tirsdag den 27. september kl. 15.00-21.00

Indskrivning fra kl. 14.30.
Pharmakon, Milnersvej 42, 3400 Hillerød. Afvikles som en temageneralforsamling efter en minimumsdagsorden, med punkterne regnskab, budget og kongres 2016. Temaerne er arbejdsliv/arbejds miljø med foredragsholderne Christian Ørsted og Karen Marie Lillelund. Tilmelding senest den 23. september hvis du ønsker deltagelse i middagen kl. 19.30. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordsjaelland

Midtsjælland

Mandag den 26. september kl. 16.00 – 20.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Oplæg af Tommy Krabbe om forandringer, forskellighed og fællesskab. Tilmelding senest den 22. september til midtsjaelland@sl.dk
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtsjaelland

Østjylland

Tirsdag den 27. september kl. 16.30 – 20.30

Indskrivning fra kl. 16.00.
LO Aarhusalen, Skt. Knuds Torv 3, 1. sal, 8000 Aarhus C. Ekstra punkt på dagsordenen: Godkendelse af forretningsorden. Sandwich fra kl. 17.30 – 18.15. Forslag skal indsendes senest 10 dage før generalforsamlingen. Tilmelding senest den 16. september til oestjylland@sl.dk eller på tlf. 7248 6300.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/oestjylland

Lillebælt

Mandag den 26. september kl. 16.00 – 22.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Kredskontoret, Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Ekstra punkt på dagsordenen: Valg af suppleanter til kongressen. Forslag skal indsendes senest 10 dage før generalforsamlingen. Tilmelding senest 20. september til lillebaelt@sl.dk eller på tlf. 7248 6400.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/lillebaelt

Bornholm

Torsdag den 29. september kl. 17.00

Kredskontoret, Storegade 38, Rønne. Tilmelding senest den 27. september til din tillidsrepræsentant eller på tlf. 7248 6650.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/bornholm

Midt- og Vestjylland

Torsdag den 29. september kl. 16.00 – ca. 22.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Østergårds Hotel, Silkeborgvej 94, 7400 Herning. Kredsen har minimumsdagsorden, dog behandles regnskab og budget. Der afholdes ligeledes suppleantvalg til kongresdelegerede samt suppleantvalg til kredsbestyrelsen
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtogvestjylland

Nordjylland

Tirsdag den 27. september kl. 15.30 til 21.00

Indskrivning fra kl. 14.30.
Tema: 'Formidling af det social-

pædagogiske arbejde'. Oplev bl.a. Christine Feldthaus. Tilmelding til buffet senest den 16. september til nordjylland@sl.dk
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordjylland

Storkøbenhavn

Onsdag den 28. september kl. 16.00 – 20.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Herlev Medborgerhus, Herlevgårdsvej 18, 2730 Herlev. Minimumsdagsorden. Tilmelding senest den 19. september – gerne samlet fra arbejdspladsen. Generalforsamlingen afsluttes med en gang 'DJØF med løg(n)'.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storkobenhavn

Dagsorden til ordinær generalforsamling ifølge vedtægternes § 11, stk. 5

§ 11, stk. 5.

I ulige år skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent(er)
- 2) Valg af referent(er)
- 3) Valg af stemmetællere
- 4) Kredsbestyrelsens beretning
- 5) Kredsens regnskab
- 6) Indkomne forslag
- 7) Fremtidigt arbejde
- 8) Kredsens budget
- 9) Fastsættelse af kredsbestyrelsens størrelse og antallet af frikøbte
- 10) Valg efter præsentation af kandidater
  - a) Kredsformand
  - b) Hovedbestyrelsesmedlem(mer)
  - c) Faglig(e) sekretær(er)
  - d) Kredskasserer
  - e) Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for disse
  - f) Kongresdelegerede og suppleanter for disse
  - g) Kritisk revisor og suppleant for denne.

I lige år udgår punkterne 9 og 10. Desuden kan punkterne 4 'Kredsbestyrelsens beretning', 5 'Kredsens regnskab', 7 'Fremtidigt arbejde' og 8 'Kredsens budget' udgå efter beslutning herom på den forudgående generalforsamling i kredsen.

SLA-GENERALFORSAMLINGER 2016

Indkaldelse til lokale generalforsamlinger i SLA

Hovedbestyrelsen i Socialpædagogernes Landsdækkende Arbejdsløshedskasse indkalder hermed til lokale generalforsamlinger. Dagsorden ifølge vedtægterne. Dato, tid og sted oplyses herunder

På hovedbestyrelsens vegne
Benny Andersen, formand

Nordjylland

**Onsdag den 14. september
kl. 9.00**

Sted: Hotel Scandic Aalborg,
Hadsundvej 200, 9220 Aalborg Ø

Midt- og Vestjylland

**Fredag den 9. september
kl. 15.15**

Sted: Socialpædagogerne,
Birk Centerpark 4, 7400 Herning

Østjylland

**Tirsdag den 27. september
kl. 20.00**

Sted: LO Aarhus, Aarhussalen,
Skt. Knuds Torv 3, 8000 Aarhus C

Syddjylland

**Onsdag den 14. september
kl. 15.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Vestkraftsgade 1, 6700 Esbjerg

Lillebælt

**Mandag den 26. september
kl. 15.00 – 16.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Danmarksgade 16, 500 Odense C

Storstrøm

**Fredag den 23. september
kl. 11.00 – 12.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Aslev

Midtsjælland

**Mandag den 26. september
kl. 19.30 – 19.45**

Sted: Socialpædagogerne,
Nørregade 8, 4100 Ringsted

Nordsjælland

**Tirsdag den 20. september
kl. 16.00 – 17.30**

Sted: Socialpædagogerne,
Østergade 6B, 3400 Hillerød

Bornholm

**Torsdag den 29. september
kl. 16.00 – 16.45**

Sted: Socialpædagogerne,
Storegade 38, 3700 Rønne

Storkøbenhavn

**Torsdag den 8. september
kl. 16.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Hejrevej 43, 4., 2400 København NV

Indkaldelse til Socialpædagogernes 18. ordinære kongres

den 15.-17. november 2016

Den 15.-17. november 2016 afholder Socialpædagogernes Landsforbund kongres på Best Western Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg. Kongressen åbnes tirsdag den 15. november kl. 10.30 og forventes lukket torsdag den 17. november kl. 13.00.

Kongressen indkaldes efter vedtægtsbestemt dagsorden med følgende punkter:

1. Åbning af kongressen
2. Navneopråb
3. Valg af dirigenter
4. Fastsættelse af kongressens forretningsorden
5. Valg af stemmetællere og referenter
6. Beretning fra hovedbestyrelsen
7. Indkomne forslag
8. Fremtidig virksomhed
9. Valg:
  - a) Forbundsformand
  - b) Forbunds næstformand
  - c) Forbunds næstformand
  - d) Forbundskasserer
  - e) Kandidat(er) til a-kassens daglige ledelse
10. Valg af kritiske revisorer og suppleanter for disse
11. Afslutning

Udover formandens beretning og beretningsdebatten skal kongressen blandt andet beslutte forbundets politiske fokusområder for 2017-2018, vedtage de økonomiske retningslinjer for 2018-2019 samt de frikøbtes lønninger, og behandle eventuelle organisatoriske og vedtægtsmæssige forslag. Kongressen skal desuden foretage de forskellige valg til poster, som er angivet i dagsordenen.

Jf. vedtægternes § 16, stk. 3 skal forslag fra kongresdelegerede, der ønskes behandlet på kongressen, være forbundssekretariatet i hænde senest mandag den 10. oktober 2016 kl. 12.00. Forslag skal være forsynet med navn og medlemsnummer/medlemmets cpr. nr.

Kongressen består af hovedbestyrelsesmedlemmer og de delegerede fra kredsene, og er også åben for ordinære medlemmer, der for egen regning ønsker at overvære kongressens forhandlinger.

SOCIALPÆDAGOGERNE

KREDSNYT & KALENDER

LILLEBÆLT

Høstfest i seniorsektionen

9. september kl. 14.00 – ?

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Pris: 75 kr. for medlemmer af seniorsektionen og 150 kr. for øvrige. Det nærmere program sendes ud og lægges på hjemmesiden senere. Det bliver grillmad, så vi håber på godt vejr. Tilmelding senest den 2. september til seniorsektionsformand Didde Lyneborg på tlf. 6091 3490.

Forkælelse og velvære i Kolberg, Polen

1. – 4. november

Bliv klar til vinteren i Polen. Der er inkluderet tre behandlinger i prisen. Der er kun 54 pladser i bussen, så du skal være hurtig. Det nærmere program kan læses på hjemmesiden og der er bindende tilmelding senest 1. september til seniorsektionsformand Didde Lyneborg på tlf. 6091 3490.

MIDT- OG VESTJYLLAND

Medlemsmøde for ledere og mellemledere

22. september kl. 8.30 – 14.00

Vejlsøhus, Vejlsøvej 51, Silkeborg. Forfatter, forsker, filosof og foredragsholder Leon Lerborg har årtiers erfaring med ledelse og styring inden for den offentlige sektor. 'Styringsparadigmer – et overblik over fortid og fremtid' er overskriften på hans oplæg. Tilmelding senest 8. september på www.sl.dk/midtogvestjylland eller mail midtogvestjylland@sl.dk

MIDTSJÆLLAND

Familieplejernes dag

1. september kl. 9.00 – 13.00

Kredskontoret, Nørregade 8, 4100 Ringsted. Dagen starter med årsmøde og valg til styregruppen. Kl. 10.00 vil Maria Sveigaard (biobarn) holde oplæg om at være biobarn i en plejefamilie. Tilmelding senest den 19. august på www.sl.dk/midtsjælland eller på tlf. 7248 6550.

Regional konference i ledersektionen

13. september kl. 9.45 – 15.15

Ringsted Kongrescenter, Nørretorv 55, 4100 Ringsted. Efter morgenma-

den byder ledersektionerne i Kreds Midtsjælland og Kreds Storstrøm velkommen. Om formiddagen holder Dorthe Pedersen fra CBS oplæg om bl.a. professionsfaglig ledelse. Efter frokost holder Rasmus Willig fra RUC oplæg om bl.a. offentlige ledere i medierne. Se hele programmet og tilmeld dig senest den 15. august på www.sl.dk/midtsjælland

NORDJYLLAND

Sommertid på kredskontoret

Faglig afdeling er åben alle hverdage fra kl. 9.00 – 12.00 i uge 27 til 31 (inkl.) I dette tidsrum er der åbent for telefoniske og personlige henvendelser. Der kan laves aftaler om personlige møder udenfor åbningstiden.

Sommerudflugt til Livø

20. august kl. 9.15

Vi mødes på Rønbjerg Færgeleje. Glæd dig til en tur med oplevelser for både børn og voksne, nyd den smukke natur og stilheden og evt. en is ved den lokale købmand. Se mere på hjemmesiden www.sl.dk/nordjylland Tilmelding senest den 8. august til på mail: nordjylland@sl.dk med oplysning om navn og fødselsdato samt antal deltagere.

Bliv klogere på din pensionsordning i PKA

21. september kl. 19.00 – 21.30

Kredskontoret, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Ved du hvordan du er dækket i pensionskassen? Hvem der får udbetalingerne fra pensionskassen, når du dør? Hvad du skal være opmærksom på, hvis du går ned i arbejdstid, fratræder din stilling, bliver syg, skal have alderspension og meget, meget mere! Vær obs på, at der min. skal være 25 deltagere for at vi holder mødet. Tilmelding senest 7. september til piagrabel@gmail.com, oplys navn og fødselsdato.

NORDSJÆLLAND

Prøv noget nyt!

24. august kl. 17.00 – 20.00

Kredskontoret, Østergade 6A, 3400 Hillerød. Tag din familie med og kom og hyg jer med kollegaer og deltag i forskellige aktiviteter som løb/gang rundt om slotsstien, mad, dans, lege

m.m. Læs mere på hjemmesiden. Tilmelding senest den 17. august på nordsjaelland@sl.dk eller www.sl.dk/nordsjaelland

STORKØBENHAVN

Familieplejernes dag og årsmøde

31. august kl. 10.00 – 15.00

Kredskontoret, Hejrevej 43, 4. sal, 2400 København NV. Arbejdsglæde med udfordringer i familieplejen. Hvordan er det muligt at bruge humoren og bevare arbejdsglæden, når børnene eller samarbejdet med forældre og forvaltning er udfordrende og problematisk? Er alvoren altid førstevalg, eller kan man også møde udfordringer med et smil på læben? Alle er velkomne. Tilmelding senest 16. august til storkoebenhavn@sl.dk

Musikmuseet Ragnarock i Roskilde for seniorer

21. september kl. 14.00

Rabalderstræde 16, Roskilde. Rundvisningen varer en time. Kl. 16.30 spiser vi i cafeen. Pris: 175 kr. (375 kr. for gæster – kun en gæst pr. medlem). Se mere på: www.sl.dk/storkoebenhavn. Betaling senest 7. september på konto: 5332-0000244491

STORSTRØM

Mentalisering i arbejdet med socialt udsatte

30. august kl. 17.00 – 20.30

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2A, Nr. Alslev. Psykolog Mette Kyung, Center For Mentalisering, holder oplæg under emnet: Mentalisering i arbejdet med socialt udsatte børn, unge og voksne. Ved stor tilslutning flyttes arrangementet ud af huset, så hold øje med www.sl.dk/storstrom. Her kan du også se hele programmet og tilmelde dig senest den 15. august.

Familieplejernes Dag

1. september kl. 9.30 – 14.30

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2A, 4840 Nr. Alslev. Psykolog Line Albér, Center For Mentalisering, holder oplæg under emnet: Mentalisering i arbejdet som familieplejer. Efter frokost er der årsmøde i familieplejenetværket. Gratis for medlemmer. Ved stor tilslutning flyttes arrangementet, så hold øje med www.sl.dk/storstrom.

Her kan du også se hele programmet og tilmelde dig senest 15. august.

Regional konference i ledersektionen

13. september kl. 9.45 – 15.15

Se mere om arrangementet under Kreds Midtsjælland. Se hele programmet og tilmeld dig senest den 15. august på www.sl.dk/storstrom

Netværksmøder for familieplejere i Næstved og omegn

10. august kl. 9.30 -11.30

Læs mere på www.sl.dk/storstrom. Biblioteket i Fensmark, Kildegårdsvej 56, Fensmark. Emne: Efterværn. Tilmelding senest dagen før mødet til Ann Erbs på mail ann.erbs2906@gmail.com eller sms til 4161 5782.

Cafémøder for familieplejere i Lolland Kommune

FOA's lokaler, Rødbyvej 71, Nakskov. Første tirsdag i hver måned, undtagen januar, juli og august kl. 9.30 – 13.00. Kom og mød andre familieplejere og vær med til at debattere og få faglige input. Tilmelding er ikke nødvendig. Kredsen giver en kop kaffe – medbring evt. brød selv. Yderligere oplysninger: Leif Utermöhl, tlf. 2013 1566.

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund og Vordingborg Kommune

Første tirsdag i hver måned kl. 9.30 – 12.00. Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2C, Nr. Alslev. Kom og mød andre familieplejere. Du behøver ikke at tilmelde dig. Vi sørger for kaffe og te. Se mere på www.sl.dk/storstrom

ØSTJYLLAND

Medlemsmøde for ledere og mellemledere

22. september kl. 8.30 – 14.00

Vejlsøhus, Vejlsøvej 51, Silkeborg. 'Styringsparadigmer – et overblik over fortid og fremtid'. Programmet byder på oplæg af Leon Lerborg, der tager afsæt i sin bog 'Styringsparadigmer i den offentlige sektor'. Læs mere på www.sl.dk/ostjylland. Tilmelding senest 8. september på oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300.

Tag arbejdet med tillid seriøst

Af Helle Riis

Arbejdspladsernes (læs: lederernes) manglende evne til at håndtere medarbejderes kritik på en sund måde er *hot stuff* for tiden. Historierne om ledere, der gennem 'blød psykisk vold' (afvæbnende kommentarer) demonterer kritikken og gennemtvinger 'neoliberale krav om fleksibilitet', er mange, som demonstreret i Rasmus Willigs nyligt udkomne bog 'Afvæbnethed – om flexismens små doser af arsenik'. Over hele 20 tætskrevne sider opremses eksempler på 'arsenikken', som den er oplevet af virkelige medarbejdere.

Og det er jo mildest talt ikke rar læsning. Det skal tages alvorligt, når medarbejdere føler sig sat uden for i deres eget arbejde; når de føler sig reduceret til marionetter i et teater orkestreret ovenfra, hvor handlingen er 'de økonomiske vilkår', og helten spiller 'det besluttede serviceniveau' og trækker i snorene.

Hvis det er sådan, det opleves at være ansat i hvad man af mangel på en bedre dækkende term kunne kalde 'systemet', så må vi prøve at gøre noget ved det. Det er ikke nogen let opgave, men følgende todelte bud kan måske være et udgangspunkt: 1) Tag tillid seriøst og arbejd med tilliden. 2) Overvej rollerne i systemet og husk at se indad.

Tillidsreformen var med sine syv principper et bud på, hvordan en ramme for udvikling af tillid på arbejdspladsen kunne se ud. Men det er ikke nok bare at kigge på principperne.

Kun ved at igangsætte konkrete projekter, hvor medarbejdere og ledere går sammen om og aktivt taler om principperne – hvad de kan bruges til, samt hvordan de kan imødekommes – får de et reelt liv.

Indsatser kunne bringe ledere tættere på arbejdet og give dem en større forståelse for de problematikker, som deres medarbejdere

oplever, og medarbejdere ville få større indsigt i lederens perspektiv, når de går sammen om at tackle konkrete problemstillinger. Samtidig med at det ville være en god sammentømmende øvelse, kunne det måske skabe fundamentet for klarere kommunikation opad – altså vise andet end korslagte arme og producere reelle bud på forbedringer.

Men har vi rent faktisk været gode til at sætte tillidsreformen i spil på denne måde?

Hvis arbejdet med tillidsreformen skal have en chance for at blive realiseret, skal de respektive rolletagere i systemet være villige til gøre plads til det. Det fordrer, at *alle* tager kritisk stilling til, hvordan de faktisk agerer:

Ledere må, som fremført af Willig, være parate til at modtage kritik og at handle på den ved at skabe en fælles retning. Men medarbejdere skal samtidig være opmærksomme på, at der også findes andre kommunikationsformer end kritik, og at kritikken gerne skal formuleres på baggrund af et reelt ønske om, at noget faktisk bliver anderledes.

Hvis lederen skal have en chance for at styre imod *positive forandringer*, er medarbejdere også nødt til at være villige til at deltage. På samme måde er de øvre lag i systemet nødt til at tage det alvorligt, når der nedefra formuleres ønsker og bekymringer. Hvis 'de økonomiske vilkår' opfattes som et nulsumsspil, hvor der ikke findes alternativer til diktatet ovenfra, så har dialogen ikke noget rum at folde sig ud i.

En reel, brugbar dialog kan med andre ord kun eksistere, hvis alle parter er villige til at deltage. ■

Helle Riis er formand for Socialpædagogernes sektion for ledere og mellemledere og viceforstander på Autismecenter Storstrøm.

- Hvordan kan vi fremme dialog og tillid på arbejdspladsen?
- Har vi været engagerede i vores arbejde med tillidsreformen? Har I det på din arbejdsplads?
- Er al kritik god kritik?

Deltag i debatten på
socialpaedagogen.dk/prik